

**Державний торговельно-економічний університет
Факультет міжнародної торгівлі та права
Кафедра філософії, соціології та політології**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	054 «Соціологія»
Освітня програма	«Соціологія економічної діяльності»
Освітній ступінь	«бакалавр»

Київ 2023

3. Освітня програма.

3.1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

054 «Соціологія»

(освітня програма «Соціологія економічної діяльності»)

1 - Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет, факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра філософії, соціології та політології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти бакалавр спеціальність «Соціологія»
Офіційна назва освітньої програми	«Соціологія економічної діяльності»
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає СВО МОН України
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання: 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного торговельно-економічного університету»
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://knute.edu.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Підготувати висококваліфікованого конкурентоспроможного фахівця в соціально-економічній сфері, здатного до коректної самостійної постановки і вирішення завдань в науково-практичній діяльності.	

3 - Характеристика освітньої програми

<p>Опис предметної області</p>	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> закономірності функціонування та трансформації соціальних груп, спільнот і суспільств у їхньому системному взаємозв'язку.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, які володіють сучасним соціологічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання складних задач та практичних проблем соціології.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи та спільноти; соціальні явища та процеси; соціальні практики; соціальні інститути; культура; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі, як на національному, так і глобальному рівнях.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> методи збору й аналізу соціальної інформації.</p> <p><i>Інструменти й обладнання:</i> сучасні інформаційні технології (комунікативні, пошукові, аналітичні), спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на підготовку фахівців з високим рівнем знань та навичок в сфері соціально-економічних процесів, соціально-економічної взаємодії, організації та управління роботою дослідних соціологічних груп, впливу на різні соціально-економічні верстви з метою покращення рівня життя суспільства, соціального благоустрою.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна освіта в галузі соціології. Акцент на знаннях, уміннях та практичних навичках при проведенні досліджень та розв'язанні проблем в соціально-економічній сфері.</p> <p>Ключові слова: соціологія, економічна діяльність, соціально-економічні процеси, методика, навчання.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма ґрунтується на загальнонаукових засадах, сучасному вітчизняному і зарубіжному досвіді соціологічної діяльності та підготовки фахівців, орієнтує на актуальні спеціалізації, в межах яких можлива професійна діяльність.</p>
<p>4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до</p>	<p>Освітня програма орієнтована на підготовку</p>

працевлаштування	<p>фахівців згідно чинного класифікатора професій (ДК 003:2010):</p> <ul style="list-style-type: none"> - соціолог; - соціолог промисловий; - фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки. <p><i>Основними напрямками професійної діяльності випускника є проведення соціологічних досліджень, здійснення соціального моніторингу життєдіяльності соціуму, організація роботи соціологічної служби в структурі підприємств, установ, організацій різних форм власності. Випускники за спеціалізацією «Соціологія економічної діяльності» можуть працювати в державних органах управління, органах місцевого та регіонального самоврядування, політичних партіях, маркетингових та рекламних установах, в PR-агентствах, науково-дослідних центрах, громадських організаціях, засобах масової інформації (газетах, радіо, телебаченні, Інтернет-виданнях).</i></p>
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Формами організації освітнього процесу є: навчальні заняття (лекції, лабораторні, практичні, семінарські, консультації, індивідуальні завдання, випускна кваліфікаційна робота), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Освітній процес базується на принципах активізації мобільності студентів і науково-педагогічних кадрів; підготовки молоді до активного життя в демократичному суспільстві, закладення основи для їх професійної кар'єри й особистого розвитку.
Оцінювання	Згідно з «Положенням про оцінювання результатів навчання студентів та аспірантів» та «Положенням про організацію освітнього студентів», оцінювання навчання здійснюється за 100-баловою шкалою. Форми контролю: вхідний, поточний, підсумковий модульний контроль, індивідуальні завдання, підсумковий (семестровий) контроль, залік, екзамен, контроль залишкових знань (ректорський контроль), кваліфікаційна робота.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та

компетентність	практичні проблеми у <i>соціально-економічній сфері</i> , що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології та економіки.</p> <p>СК02. Здатність до опанування, використання основних класичних та сучасних соціологічних і <i>соціально-економічних</i> теорій.</p> <p>СК03. Здатність аналізувати соціальні та <i>соціально-економічні</i> зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.</p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.</p>

	<p>СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження</p> <p>СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців.</p> <p>СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.</p> <p>СК09. Здатність використовувати професійно профільовані знання для діагностики, прогнозування, проектування соціально-економічного розвитку суспільства.</p> <p>СК10. Здатність налагоджувати, підтримувати і розвивати міждисциплінарне професійне співробітництво на основі знання організації роботи соціологічної служби в системі державних та недержавних органів.</p> <p>СК11. Здатність до встановлення чинників, показників, типів взаємодії соціально-економічних суб'єктів різного рівня (суспільств, груп, організацій, осіб).</p> <p>СК12. Здатність до встановлення ресурсів, потенціалу розвитку соціально-економічних суб'єктів, а також визначення чинників нерівного доступу до ресурсів.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

	<p>РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</p> <p>РН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</p> <p>РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціально-економічних змін в Україні та світі.</p> <p>РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних та соціально-економічних явищ у контексті професійних задач.</p> <p>РН05. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.</p> <p>РН06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</p> <p>РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціально-економічної інформації, представлення аналітичних звітів.</p>
--	---

- PH08.** Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.
- PH09.** Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.
- PH10.** Володіти навичками збору соціально-економічної інформації з використанням кількісних та якісних методів.
- PH11.** Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.
- PH12.** Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.
- PH13.** *Вміти застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій соціально-економічним суб'єктам.*
- PH14.** *Вміти здійснювати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем та прогнозувати їх можливі соціальні наслідки.*
- PH15.** *Вміти визначати чинники розвитку та специфіку взаємодії соціально-економічних суб'єктів різного рівня.*
- PH16.** *Виявляти та аналізувати нові чинники соціально-економічної нерівності в Україні та світі, визначати можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів.*

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Склад проєктної групи освітньо-професійної програми, професорсько-викладацький склад, який задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. 100% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчені звання за відповідною або спорідненими спеціальностями.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. У навчальному процесі використовуються комп'ютерні класи з потужними комп'ютерами та сучасним програмним забезпеченням. Комп'ютеризовані робочі місця у Науковій бібліотеці університету надають можливість доступу до Інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому. Студенти також мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі Інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> ✓ офіційний веб-сайт https://knute.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і забезпечення виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; ✓ необмежений доступ до мережі Інтернет; ✓ наукова бібліотека, читальні зали; ✓ віртуальне навчальне середовище Moodle; ✓ навчальні і робочі плани; ✓ графіки навчального процесу; ✓ навчально-методичні комплекси дисциплін; ✓ дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; ✓ методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів), підготовки до кваліфікаційного екзамену тощо.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

1. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

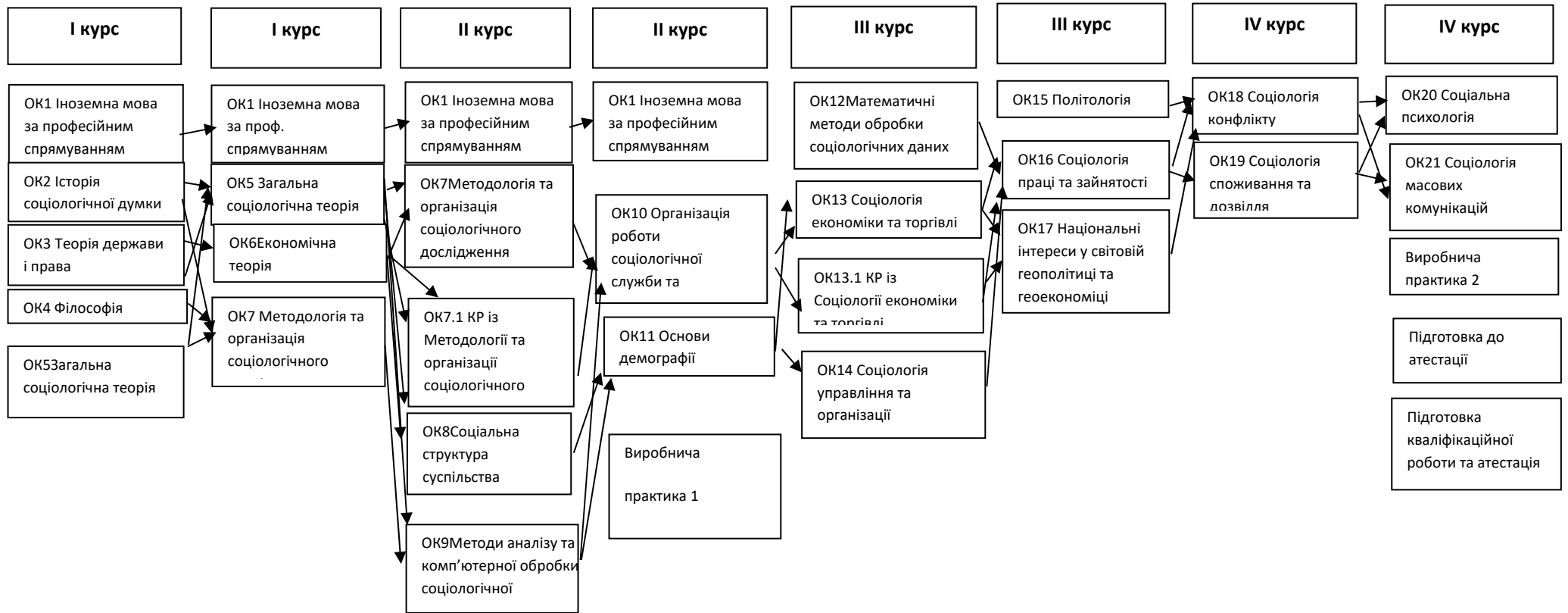
1.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
Обов'язкові компоненти ОП		
OK1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	24
OK2	Історія соціологічної думки	6
OK3	Теорія держави і права	6
OK4	Філософія	6
OK5	Загальна соціологічна теорія	9
OK6	Економічна теорія	6
OK7	Методологія та організація соціологічного дослідження	12
OK7.1	КР із методології та організації соціологічного дослідження	
OK8	Соціальна структура суспільства	6
OK9	Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації	6
OK10	Організація роботи соціологічної служби та професійна етика	9
OK11	Основи демографії	6
OK12	Математичні методи обробки соціологічних даних	6
OK13	Соціологія економіки та торгівлі	12
OK13.1	КР із соціології економіки та торгівлі	
OK14	Соціологія управління та організації	6
OK15	Політологія	6
OK16	Соціологія праці та зайнятості	6
OK17	Національні інтереси у світовій геополітиці та геоekonomіці	6
OK18	Соціологія конфлікту	6
OK19	Соціологія споживання та дозвілля	6
OK20	Соціальна психологія	4,5
OK21	Соціологія масових комунікацій	4,5
Загальний обсяг обов'язкових компонент		162
Вибіркові компоненти ОП		
BK1	Гуманітарна політика держави	6
BK2	Державна служба	6
BK3	Діловий протокол та етикет	6
BK4	Етносоціологія	6
BK5	Історія українського суспільства	6
BK6	Критичне мислення	6
BK7	Культурна спадщина України	6

ВК8	Логіка	6
ВК9	Маркетинг	6
ВК10	Ораторське мистецтво	6
ВК11	Психологія спілкування	6
ВК12	Релігієзнавство	6
ВК13	Світова культура	6
ВК14	Соціологія брендингу	6
ВК15	Соціологія віртуального простору	6
ВК16	Соціологія громадської думки	6
ВК17	Соціологія гендеру та віку	6
ВК18	Соціологія девіантної поведінки	6
ВК19	Соціологія маркетингу	6
ВК20	Соціологія міста та села	6
ВК21	Соціологія особистості	6
ВК22	Соціологія політики	6
ВК23	Соціологія реклами	6
ВК24	Соціологія сім'ї та молоді	6
ВК25	Соціологія фінансів	6
ВК26	Соціальне лідерство	6
ВК27	Соціальний та корпоративний менеджмент в організації	6
ВК28	Статистика	6
ВК29	Українська мова (за професійним спрямуванням)	6
ВК30	«З метою забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії, враховуючи положення ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» здобувачі можуть вибирати компоненти освітньої програми з інших освітніх програм, як для аналогічного, так і інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом факультету»	6
Загальний обсяг вибіркового компонент		60
Практична підготовка		
Виробнича практика 1		3
Виробнича практика 2		6
Всього		9
Атестація		
Підготовка до атестації		3
Підготовка кваліфікаційної роботи та захист		6
Всього		9
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240

Для всіх компонентів освітньої програми формою підсумкового контролю є
екзамен

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота повинна передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання чи практичної соціальної проблеми, що передбачає застосування основних соціологічних теорій та методів, має характеризуватися комплексністю та невизначеністю умов.

У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

Компоненти / Компетентності	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	
ЗК1	+		+			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+		+	+	
ЗК2	+																					
ЗК3							+		+	+			+	+		+		+		+	+	
ЗК4		+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	+		+	+		+		
ЗК5	+		+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК6			+	+		+	+			+	+			+				+	+			
ЗК7	+						+			+			+	+				+		+	+	
ЗК8	+		+	+	+	+	+		+		+	+			+	+	+					
ЗК9	+		+			+	+	+	+	+		+					+			+	+	
ЗК10		+		+			+			+			+	+					+	+		
ЗК11			+				+			+	+			+	+		+	+				
ЗК12		+	+	+	+	+				+			+		+	+	+	+	+	+	+	
СК1	+	+		+	+	+	+	+		+			+			+		+	+		+	
СК2		+			+	+	+	+				+	+			+		+	+		+	
СК3		+		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+			
СК4	+				+		+	+	+	+		+	+	+		+		+	+		+	
СК5							+			+		+		+							+	
СК6		+		+			+	+	+			+		+					+			
СК7	+						+			+		+		+					+	+	+	
СК8					+		+			+		+	+	+	+		+	+		+	+	
СК9		+			+	+	+	+	+		+	+	+			+		+	+		+	
СК10	+						+			+	+		+	+	+	+	+			+		
СК11		+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
СК12					+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	

4.2. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіровим компонентам освітньої програми

Компонент и / Компетент ності	БК1	БК2	БК3	БК4	БК5	БК6	БК7	БК8	БК9	БК10	БК11	БК12	БК13	БК14	БК15	БК16	БК17	БК18	БК19	БК20	БК21	БК22	БК23	БК24	БК25	БК26	БК27	БК28	БК29	
ЗК1	+	+	+				+	+	+	+	+			+	+		+	+									+	+	+	
ЗК2										+			+					+												
ЗК3		+	+						+	+				+							+		+					+		
ЗК4	+	+			+	+	+	+				+	+	+		+	+				+					+		+		
ЗК5		+	+		+		+	+	+	+	+		+	+	+		+	+			+		+		+		+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+					+	+			+		+			+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК7		+	+					+	+	+	+	+		+			+		+			+	+	+		+	+	+		+
ЗК8		+				+								+	+		+	+			+		+				+	+		
ЗК9		+						+		+	+		+	+	+								+				+	+	+	+
ЗК10						+		+	+	+				+	+			+					+				+	+		
ЗК11	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+				+		+	+	+			+		+	+			
ЗК12	+	+			+	+	+		+			+	+		+		+	+	+	+	+	+			+		+			
СК1				+				+			+			+	+		+	+	+	+	+		+		+	+				+
СК2								+						+	+	+	+		+	+	+		+		+	+				
СК3	+			+	+		+		+				+	+	+			+	+	+	+	+		+	+			+	+	
СК4				+										+	+	+				+	+				+					
СК5								+						+							+									
СК6						+		+		+	+					+					+	+								+
СК7			+						+	+	+			+				+		+	+		+							+
СК8		+	+	+			+					+	+						+			+	+	+		+		+		
СК9				+				+						+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	
СК10	+	+	+				+		+		+		+		+		+	+			+	+				+				+
СК11				+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+
СК12	+	+	+				+		+	+	+		+		+	+	+		+	+	+	+		+	+		+	+	+	+

5.1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми

Компоненти / Програмні результати навчання	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21
РН1	+	+			+		+	+		+		+	+	+		+		+	+		+
РН2		+		+	+							+	+		+		+	+			+
РН3	+	+			+		+	+	+	+	+	+	+			+		+	+		+
РН4		+		+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН5	+		+							+					+		+				
РН6			+				+		+	+			+	+		+					+
РН7							+	+	+	+	+	+	+	+		+				+	
РН8	+	+		+			+		+	+				+				+	+	+	
РН9							+		+	+										+	
РН10						+	+	+	+	+		+	+	+		+					
РН11	+						+		+	+				+							+
РН12			+	+	+		+			+		+		+	+		+	+			+
РН13						+	+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+	+
РН14				+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+		+
РН15					+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+
РН16		+			+	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+		+

5.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними вибірковими компонентами освітньої програми

Компоненти / Програмні результати навчання																													
	ВК1	ВК2	ВК3	ВК4	ВК5	ВК6	ВК7	ВК8	ВК9	ВК10	ВК11	ВК12	ВК13	ВК14	ВК15	ВК16	ВК17	ВК18	ВК19	ВК20	ВК21	ВК22	ВК23	ВК24	ВК25	ВК26	ВК27	ВК28	ВК29
РН1				+						+					+	+				+	+	+	+	+					+
РН2	+			+	+			+				+	+		+	+						+		+					+
РН3				+	+		+	+					+	+	+	+				+	+	+	+	+					+
РН4	+	+		+			+			+	+	+			+	+		+	+	+	+		+	+		+		+	+
РН5		+	+							+	+				+												+	+	+
РН6		+				+		+	+	+	+			+	+										+		+	+	
РН7										+					+	+	+	+						+	+	+	+	+	+
РН8		+	+			+		+	+	+	+	+		+			+		+	+	+		+	+			+	+	+
РН9				+											+	+								+					+
РН10				+					+						+	+				+	+		+		+	+	+	+	+
РН11								+	+	+	+																		+
РН12	+	+	+	+			+			+	+	+			+	+			+	+	+		+				+		+
РН13								+	+		+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
РН14	+			+				+	+					+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+		+	+
РН15	+	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
РН16	+			+				+	+				+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни).

4.1. Назва ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025.

Семестр. I-IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Англійська мова: Радченко Ю.П., ст. викл. кафедри сучасних європейських мов, Панасюк Н.В., викл. кафедри сучасних європейських мов.

Німецька мова: Мамченко С.П., викл. кафедри сучасних європейських мов.

Французька мова: Дурдас А.П., викл. кафедри сучасних європейських мов.

Результати навчання. Формування необхідного рівня знань та набуття практичних навичок спілкування іноземною мовою за професійним спрямуванням, читання та перекладу оригінальної іншомовної літератури з фаху, написання анотації/есе. Програма дисципліни розрахована на досягнення РВМ В₂.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Вхідний рівень володіння іноземною мовою В₁+

Зміст. 1 етап – *формування базової іноземномовної компетентності в сфері економіки і бізнесу.* Теми загальноекономічного характеру: Бізнес та комерційні організації. Організація та персонал. Продукт, ринок та ринкові відносини. Фінанси. Облік і аудит. Банки і банківська діяльність. Міжнародний бізнес. Засоби ділового спілкування.

2 етап – *розвиток іноземномовної компетентності та практичних навичок володіння мовою фаху.* Будується на іншомовному фаховому матеріалі, але на більш широкій лексичній основі та з урахуванням вузькопрофесійного спрямування. Теми: Основні поняття з економіки. Мікроекономіка та макроекономіка. Типи економічних систем (планова, ринкова, змішана). Попит та пропозиція. Основні джерела доходу. Параметри оцінювання економічної діяльності. Фактори виробництва. Структура ринку та конкуренції. Монополії. Бізнес – цикл та економічна стабільність. Безробіття. Інфляція. Економічне зростання та його коливання. Гроші та валюта. Міжнародна торгівля.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Безкоровайна О.Л., Васильєва М.П., Щебликіна Т.А. Усі вправи з граматики англійської мови. Х.: Навчальна література, 2020. - 320 с.

2. Безкоровайна О.Л., Васильєва М.П. Англійська мова. Х.: Навчальна література, 2021. - 368 с.

3. Eastwood John. Oxford Practice Grammar Intermediate. Oxford University Press. 2019. 375 p. Латигіна А.Г. Basic English of Economics: Підручник / А.Г. Латигіна. – К.: КНТЕУ, 2018 – 158 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття, самостійна робота. Інтерактивні методи та технології викладання, комп'ютерне тестування.

Методи оцінювання.

– поточний контроль – (опитування, тестування, контрольні роботи);

– підсумковий контроль – (письмовий екзамен).

Мова навчання та викладання. Англійська, французька, німецька.

4.2. Назва ІСТОРІЯ СОЦІОЛОГІЧНОЇ ДУМКИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П., доц., докт соціол. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології

Результати навчання. Засвоєння системи знань з історії світової соціологічної думки, базових положень й основних принципів найбільш фундаментальних теорій в історії соціології; формування у студентів соціологічного мислення й культури, здатності застосувати системний підхід до аналізу суспільства та історії його пізнання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія» та інші суспільні науки на рівні повної загальної середньої освіти.

Зміст. Розвиток соціального знання Стародавнього світу. Соціальне знання епохи середньовіччя та Відродження. Соціальні знання і дослідження нового часу (XVII–поч. XIX ст.). Соціологічні ідеї консерватизму, лібералізму й утопічного соціалізму. Виникнення позитивістської соціології (О. Конт). Виникнення і розвиток натуралістичного напрямку в соціології. Соціальна теорія марксизму. Психологічний напрям у соціології XIX – початку XX ст. Емпіричні соціальні дослідження XIX – початку XX ст. Німецька формальна соціологія XIX – початку XX ст. Соціологічна концепція Е. Дюркгейма. Соціологія М. Вебера. Структурний функціоналізм Т. Парсонса. Символічний інтеракціонізм Дж. Міда. Теорія соціального обміну й біхевіористська соціологія. Соціологія Франкфуртської школи. Інтегральна соціологія П. Сорокіна.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. – Т.1. – Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 784 с.
2. Історія соціології: навчальний посібник / За ред. І.П. Руценка. – Х.: ТОВ «Планета-Прінт», 2019. – 442 с.

З.Култаєва М.Д., Навроцький О.І., Шеремет І.І. Європейська теоретична соціологія ХХ-ХХІ століття: навч. посібник для студ. ВНЗ. – Х., 2018. – 328 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, комп'ютерне тестування, експрес-контроль, комплексна контрольна робота);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА.

Тип. Обов'язкова

Рік вивчення. 2023/2024

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гуржій Т.О., проф., докт. юрид. наук, проф. завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Формулювання правової культури, що включає усвідомлення закону як найвищого акту регулювання відносин між громадянами і державою.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Знання з предмету «Право» повної загальної середньої освіти.

Зміст. Загальне поняття та система наук про правову дійсність. Теорія держави і права як наука. Загальне поняття права як соціальної категорії. Право як соціально-юридична категорія. Основні характеристики та властивості об'єктивного права. Норми права: поняття, структура, класифікація. Джерела права та систематизація законодавства. Межі дії норм права (нормативних актів). Правова система та система права. Правове регулювання, форми та механізми реалізації права. Застосування права як форма його реалізації. Тлумачення норм права (юридична герменевтика). Правові відносини. Правомірна поведінка та правопорушення. Юридична відповідальність та інші заходи державного примусу. Законність, правопорядок та правова культура. Поняття функції держави та її місце в політичній системі суспільства. Форми держави. Правова держава. Механізм здійснення державної влади (державний апарат). Основні концепції походження та сутності держави.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Історія міжнародних відносин: підруч. / І.В. Алексеєнко, А.Х. Маргулов, І.А. Єремєєва, М.В. Несправа. – Дніпро : ДДУВС, 2020. – 228 с.

2. Мальський М., Мацяк М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2017. – 461 с.

3. Мателешко Ю. П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 156 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій. Лекції (оглядова/ тематична / проблемна/ лекція- консультація/ лекція конференція), семінарські практичні, (тренінг/презентація/ дискусія/ комунікативний метод/ імітація) заняття, самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, письмові роботи, ситуаційні завдання);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. ФІЛОСОФІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Морозов А.Ю., проф, докт. філософ. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу та самого себе, навичок застосування філософської методології.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Психологія, «Історія України», «Історія української культури» рівня загальної освіти.

Зміст. Філософія як універсальний тип знань. Онтологія. Філософське розуміння світу. Філософська антропологія. Філософія людини. Філософія свідомості. Гносеологія. Філософія пізнання. Діалектика – всезагальна теорія розвитку. Філософія суспільства. Філософія економіки. Філософія моралі. Філософія релігії. Філософія культури. Філософія цивілізації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Філософія. Хрестоматія (під ред. Морозова А.Ю., Кулагіна Ю. І.). – К., КНТЕУ, 2021. – 380 с.

2. Морозов А.Ю. Зло: метафізичні і богословські виміри: монографія. - К., КНТЕУ, 2018. – 256 с.

3. Після кінця історії: розмови з Френсісом Фукуямою: Видання. - К, Основи, 2021. – 310 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5. Назва. ЗАГАЛЬНА СОЦІОЛОГІЧНА ТЕОРІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024.

Семестр. I-II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Шуст Н.Б., проф, док., соціол. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про зміст основних категорій і понять соціології; практичне значення застосування основних положень соціології для суспільно-економічної практики; основні напрямки і школи соціологічної думки; основні теоретичні положення, що містяться у їх основі; вітчизняну специфіку соціальних конфліктів та шляхи їх вирішення.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Всесвітня історія» та «Історія України» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Методологія соціального пізнання. Соціологічна пропедевтика. Суспільство як соціально організована система. Соціальна теорія особистості. Теорії соціалізації та соціальної мобільності. Соціальна структура суспільства. Соціальні спільноти та соціальні інститути. Соціальна взаємодія та соціальні процеси. Соціальні зміни в глобальному світі. Соціологія культури Економічна соціологія. Соціологія праці та виробництва.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Кузьменко Т.М. Соціологія. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 320 с.

2. Волович В.І. Соціологія. Підручник. / В.І.Волович. Центр навчальної літератури, 2019 - 808 с.

3. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. - 354 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, письмове опитування, контрольна робота);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ.

Тип. Обов'язкова

Рік навчання. 2023/2024

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Штундер І.О., доцент докт. екон. наук, професор кафедри економічної теорії та конкурентної політики.

Результати навчання. Формування економічної культури мислення та пізнання економічних відносин суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи економіки» рівня загальної середньої освіти, «Правознавство».

Зміст. Предмет і метод економічної теорії. Економічна система суспільства. Відносини власності. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура. Капітал як економічна категорія і фактор виробництва. Теорія поведінки споживача. Підприємство в умовах ринкового господарювання. Сутність процесу суспільного відтворення. Відтворення національного продукту і національного багатства. Макроекономічна рівновага та циклічність суспільного виробництва. Державне регулювання в умовах ринкової економіки. Закономірності розвитку світового господарства.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Банерджі А., Дюфло Е. Дієва економіка для важких часів. Львів: Наш Формат Мова Українська, 2021. - 416с
2. Основи економічної теорії: навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. - 100 с.
3. Сірко А. Економічна теорія. Політекономія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. - 448с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів, практичні заняття (традиційні, тренінгові завдання, виступи студентів з презентаціями, тестування); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська

4.7. Назва. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Шуст Н.Б., проф., докт. соц. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх соціологів методологічної культури шляхом опанування методологією, методикою та організаційними основами сучасних соціологічних досліджень. Поглиблення знань студентів про соціальну дійсність, осмислення логіки процесів соціального розвитку та пізнання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Теоретико-методологічні основи та логіка соціологічного дослідження. Програмування соціологічного дослідження. Методи, методики, техніки та процедури соціологічного дослідження. Аналіз та інтерпретація, результатів соціологічного дослідження. Презентація даних соціологічного дослідження.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / [Пер. з франц.]. – К.: Юніверс, 2021. – 688 с.

2. Рудніченко М.Д. Навчальний посібник з дисципліни "Методи аналізу і обробки великих обсягів даних/ Упоряд.: Н.Д. Рудніченко, Н.О. Шibaєва. - Одеса: ОНПУ, 2020. - 46 с.

3. Еленберґ Дж. Як ніколи не помилятися. Сила математичного мислення: Книга. - Київ : Наш Формат, 2019. - 576 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи, курсова робота);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.8. Назва. СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА СУСПІЛЬСТВА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада – Єнін М.Н. канд.соціол. наук, доценткафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: поняття соціальної структури суспільства; соціальні групи, соціальні класи, верстви, соціальні інститути, соціальні організації, соціальні спільноти, соціальні статуси; соціальну стратифікацію як центральне поняття при аналізі соціальної структури суспільства; соціальні групи як страти; історичні типи стратифікованого суспільства; поняття соціальної мобільності, її типи; соціальна стратифікація та соціальна мобільність як процеси розвитку соціальної структури суспільства; основні напрямки соціоструктурних змін у сучасному українському суспільстві.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Історія соціологічної думки», «Загальна соціологічна теорія».

Зміст. Основні категорії та концепти теорії соціальної структури суспільства; структурна композиція суспільства: основні рівні; поняття соціальних спільнот, їх типологія; основні елементи соціальної структури. Соціальні інститути у структурі суспільства. Механізми взаємодії між соціоструктурними елементами суспільства. Основні тенденції змін у пострадянському українському суспільстві на стані транзиту. Соціальна стратифікація суспільства; класова теорія марксизму; веберіанство: клас, статус, партія; функціоналізм і соціальна стратифікація; теорія соціальної мобільності. Нові міграційні та імміграційні тренди; теорії еліт, середніх класів, нижніх соціальних верств і соціальної маргінальності; стратифікація сучасного соціального суспільства.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Людина і світ. Навч.посіб. /За ред.. Л. В. Губернського, А. О. Приятельчука. – К.: Український центр духовної культури, 2019 – 258 с.
2. Динаміка, структура та проблеми інвестування в соціальну інфраструктуру: кол. моногр. / В.М. Новіков, Ю.О. Каряїн, А.Г. Гвелесіані / за наук. ред. д.е.н., проф. В. Новікова: Над. акад, наук. Укр, Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи; Ін-т укр.-польск. співпрац; Вищ. шкoл. тур. та ін.-х мов у Варшаві. Київ, 2021. 94 с.
3. В. Пічі Соціологія. – Підручник. /за ред. Пічі В. М., Львів, 2018 – 280 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції тематичні; семінарські заняття; творчі завдання; дискусії; прес–конференції.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування усне/письмове, опитування, розв'язання соціологічних задач);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. МЕТОДИ АНАЛІЗУ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ СОЦІОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Столетова І.Г., к.е.н., старший викладач кафедри цифрової економіки та системного аналізу

Результати навчання. Вивчення методів обробки та аналізу статистичних даних для вирішення актуальних соціально-економічних задач; основних принципів прийняття ефективних управлінських рішень на основі аналізу соціологічної інформації; опанування моделей та методів побудови моделей та аналізу залежностей даних; принципів візуалізації даних; використання сучасних програмних засобів для проектування і розробки систем інтелектуального аналізу даних у соціології; прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі аналізу на основі аналізу соціологічної інформації.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Загальна соціологічна теорія», «Економічна теорія».

Зміст. Основні категорії бізнес-аналітики соціологічної діяльності. Аналітична інформація як основа для управління соціально-економічними процесами. Комплексний системний аналіз соціологічних даних. Виявлення прихованих тенденцій та закономірностей даних соціологічних досліджень. Кластерний аналіз у соціології. Засоби аналізу текстової соціологічної інформації. Хмарні технології *Microsoft* для аналізу та візуалізації соціологічних даних. Організація та проведення аналізу соціологічних даних рівня. Побудова аналітичної звітності. Створення асоціативних правил за результатами обробки соціологічної інформації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Рудніченко М.Д. Навчальний посібник з дисципліни "Методи аналізу і обробки великих обсягів даних/ Упоряд.: Н.Д. Рудніченко, Н.О. Шибяєва. - Одеса: ОНПУ, 2020. - 46 с.

2. Радченко І.О. Технології та інфраструктура Big Data / І.А. Радченко, І. М. - Миколаїв, 2018. - 52 с.

3. Радченко І.О. Технології та інфраструктура BigData: Навч. посібник. / І.А. Радченко, І. М. Миколаїв: Університет ИТМО, 2018. - 52 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематична, проблемна);
- лабораторні заняття (традиційні, робота в малих групах).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (перевірка індивідуальних завдань, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СОЦІОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. ЄнінМ.Н. доц., канд. соціологіч.наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: створення й організацію роботи соціологічної служби в Україні як відділу у складі компанії та як окремої юридичної служби; ринок соціологічних служб; рекламну діяльність соціологічної служби; взаємодію суб'єктів соціологічного дослідження; методику організації та проведення досліджень. Ознайомлення з основними етичними категоріями та поняттями професійної етики; формування у студентів системи знань та уявлень про професійну етику соціолога; засвоєння основних положень та принципів кодексів професійної поведінки та етики.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Філософія», «Методологія та організація соціологічного дослідження».

Зміст. Організаційні моделі, програма діяльності соціологічної служби; стратегічний та робочий плани дослідження; організація роботи інтерв'юерів; методика дослідження практик академічної доброчесності у ЗВО України; використання Інтернету для отримання соціологічної інформації; підсумкові документи соціологічного дослідження. Виникнення та історичні етапи розвитку професійної етики. Теоретико-методологічні засади професійної етики соціолога. Історія етичних учень. Мораль і моральна свідомість. Основні моральні цінності та категорії етики. Професійна мораль у житті сучасного суспільства. Професіоналізм як моральна риса особистості. Професійні стандарти фахової діяльності соціолога. Кодекси професійної етики як засіб саморегулювання професійної діяльності. Етика соціолога у світлі ціннісних вимог до наукової діяльності. Деонтологія в контексті роботи

соціолога. Духовно-моральний портрет соціолога. Професійний етикет соціолога. Етика професійного спілкування. Етичні проблеми професійної діяльності: сутність та різновиди.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика: навч. посібник / В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 252 с.

2. Калашнікова Л.В. Організація діяльності соціологічних служб: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л.В. Калашнікова. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – 216 с.

3. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування. Монографія. / В. Паніотто, Н. Харченко. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. – 342 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. ОСНОВИ ДЕМОГРАФІЇ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Пирожков С.І. проф., д-р. екон. наук, завідувач кафедри статистики та економетрії.

Результати навчання. Формування системи знань щодо сутності демографічних процесів і явищ, на основі дослідження різних типів, загальних і специфічних закономірностей та принципів відтворення населення, засвоєння знання про розвиток і динаміку народонаселення.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Соціальна структура суспільства», «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації».

Зміст. Демографія як наука. Історія розвитку демографії. Загальна теорія народонаселення. Джерела інформації про населення. Методика демографічних досліджень. Відтворення та розміщення населення як основні показники в демографії. Соціально-демографічний склад населення та проблеми його якості. Чисельність і структура населення. Етнічна демографія. Вплив релігії на розвиток народонаселення. Шлюб і сім'я. Народжуваність і репродуктивна поведінка. Тривалість життя і смертність як демографічні категорії. Міграція населення. Демографічна

статистика. Демографічне прогнозування. Демографічна політика. Сучасні тенденції демографічного розвитку та їх регулювання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Населення України. Демографічний вимір якості життя: кол. моногр. - НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. — Київ, 2019. — 396 с.

2. Міжнародні економічні відносини: Підручник. Горбач Л.М., Плотніков О.В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. - 432 с.

3. Ушенко Н.В., Покормяк А.С. Міжнародна міграція робочої сили: причиннонаслідковий аналіз. Фахове видання. / Н.В. Ушенко, А.С. Покормяк. Інтернаука, 2018. – 125 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

–поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, творчі завдання , презентації тощо);

–підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.12. Назва. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ОБРОБКИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДАНИХ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Карташова С.С. доц., докт біолг. наук, канд. фізико-матем. наук, професор кафедри вищої та прикладної математики.

Результати навчання. Формування системи знань з математичних методів обробки соціологічних даних.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.«Математика» рівня повної загальної середньої освіти, «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації».

Зміст. Шляхи та умови застосування математичних методів в соціологічних дослідженнях. Поняття вимірювання в соціології. Загальна схема роботи дослідника. Основні характеристики шкал вимірювання. Поняття вибірки. Поняття генеральної сукупності. Характеристика обсягу вибірки. Формування вибірки. Форми представлення експериментальних даних. Числові характеристики розподілу. Закони розподілу випадкової величини. Загальні принципи

перевірки статистичних гіпотез. Етапи прийняття статистичного рішення. Потужність критеріїв. Класифікація задач та методів їх розв'язання. Поняття зсуву. Обробка даних за критерієм Колмогорова-Смірнова. Порівняння двох і більше емпіричних розподілів. Багатофункціональні критерії. Поняття кореляційного зв'язку між досліджуваними величинами. Класифікація кореляційних зв'язків. Групування даних для кореляційного аналізу. Коефіцієнт кореляції Спірмена. Коефіцієнт кореляції Пірсона. Експертні оцінки. Рангово-бісеріальний коефіцієнт кореляції Спірмена та Кендала. Можливості та умови застосування, обробка даних із застосуванням рангової кореляції для виявлення зв'язку між двома ознаками. Призначення та опис парного кореляційного аналізу. Виявлення криволінійного кореляційного зв'язку між двома ознаками. Побудова графіка кореляційного поля.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Донченко В. С. Теорія ймовірностей та математична статистика для соціальних наук: навч. посіб. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. - 400 с.
2. Еленберг Дж. Як ніколи не помилятися. Сила математичного мислення: Книга. - Київ : Наш Формат, 2017. - 576 с.
3. Жильцов О. Б. Теорія ймовірностей та математична статистика у прикладах і задачах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Г. О. Михаліна. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. - 336 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Лекції, практичні заняття .

Методи оцінювання:

- поточний контроль (контрольні роботи, опитування);
- підсумковий контроль(екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва.СОЦІОЛОГІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ТОРГІВЛІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П., доц. докт.соціол. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.
Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Соціологія економіки та торгівлі» у студентів повинно бути сформовано систему знань про теоретичні засади соціології економіки та торгівлі, передумови її виникнення, тенденції функціонування та розвитку; історію соціологічних досліджень економіки та торгівлі; специфіку

методів дослідження економічних і торговельних процесів в Україні та світі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Історія соціологічної думки», «Загальна соціологічна теорія», «Економічна теорія», «Основи демографії», «Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації».

Зміст. Концептуальні засади становлення соціології економіки та торгівлі. Економічна суб'єктність людини. Поведінковий вимір економічного життя людини. Ризик в структурі економічної поведінки людини. Господарсько-економічні спільноти. Господарсько-економічні організації. Соціальні інститути економіки. Соціальний інститут власності. Соціальний інститут домашнього господарства. Соціологічний аналіз ринку праці. Соціальні показники і методика вимірювання рівня життя населення. Феноменологія підприємництва. Культурний вимір економіки. Характеристика світу господарства. Дискретність та єдність господарства та торгівлі.

Рекомендовані джерела та інші ресурси / засоби.

1. Герасимчук А.А. Соціологія бізнесу: навч. посіб. для студ. ВНЗ / А.А. Герасимчук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. – 276 с.

2. Лукашевич М.П. Соціологія економіки: підручник / М.П. Лукашевич. – К.: Каравела, 2021. – 283 с.

3. Романенко М. Соціологія: навчальний посібник для студентів. / Романенко М. Соціологія: Підручник. – К.: ЦНЛ, 2019. – 808 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, контрольна робота, курсова робота);
– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. СОЦІОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. V.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Єнін М.Н. канд.соціол. наук, доценткафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо сутності управлінських процесів і явищ, як особливого виду соціальних відносин. Розуміти механізми процесів, що впливають на спільну діяльність людей, вироблення сучасних критеріїв оцінки ефективності її організації та соціальних наслідків, пошук оптимальних моделей управління і розвитку відповідних засобів і методів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації», «Основи демографії», «Організація роботи соціологічної служби та професійна етика».

Зміст. Соціологія управління як наука: предмет, структура, сутність, функції. Еволюція соціологічної теорії управління. Міждисциплінарний та методологічний інструментарій соціології управління. Управління як соціальний інститут, його місце та роль у системі соціальних інститутів. Управління як соціальне явище. Соціологічний фактор в управлінні. Моделі та методи соціального управління. Технологія та механізми процесу соціального управління. Соціальні складові управлінського циклу. Соціологічні аспекти організації управлінської діяльності. Соціальна сутність та принципи стратегічного управління. Соціальна організація в системі управління. Прикладні соціологічні дослідження управління. Державне управління як предмет соціологічного аналізу. Людський ресурс в управлінні. Стиль управління. Соціальні комунікації в управлінні. Управління як маніпулювання. Місце та роль соціальної інформації в управлінні Соціологічні аспекти культури та етики управління.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. - 354 с.

2. Кузьменко Т.М. Соціологія. Центр навчальної літератури, 2019. - 320 с.

3. Особистість і соціальні інститути в урбанізованому суспільстві: місто Дніпро: монографія: в 2 томах / В. В. Кривошеїн, О. Ю. Висоцький, В. В. Ніколенко та ін.; за заг. ред. професора В. В. Кривошеїна.– Том 1.– Д.: Видавництво ЛізуновПрес, 2018. - 292 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, творчі завдання , презентації тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.15. Назва. ПОЛІТОЛОГІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гусєва Н.Ю., доц., канд. істор. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: об'єкт, предмет і методи політичної науки; історичні аспекти розвитку політології; сутність NewPublicManagement і GoodGovernance; роль і функції держави в політичній системі суспільства; політичні феномени і політичні цінності; базові політичні ідеології сучасності; основні політичні партії, громадські організації і рухи; новий порядок світового устрою.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Політика як сфера суспільного життя. Історія становлення та розвитку світової політичної думки. Політична влада та механізм її функціонування в суспільстві. Політична еліта і політичне лідерство. Політична система суспільства і політичний режим. Демократія як «ідеальна» модель світового суспільного устрою. Держава як універсальна форма організації суспільства. Соціально-етнічні спільності та етнополітика. Політичні партії, громадсько-політичні організації та рухи як суб'єкти політики. Партійні системи. Лобізм як соціально-політичне явище. Політична культура і політична соціалізація. Політична ідеологія. Політичні процеси в сучасних державах. Політичний маркетинг і політичний менеджмент. Політична глобалістика і міжнародна політика.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. - 348 с.
2. Неліпа Д.В. Системний аналіз політології: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. - 304 с.
3. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2020. - 500 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Горпинич О.В. доц, канд. філос. н., доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Оволодіти основними поняттями та категоріями соціології праці та зайнятості на рівні відтворення і тлумачення для практичного застосування та втілення в процесі майбутньої професійної діяльності; сприяти засвоєнню теоретичних уявлень про соціальні процеси пов'язані з працею та зайнятістю; ознайомити з науковими підходами до аналізу сучасних проблем виробничих відносин; допомогти студентам усвідомити сутність соціології праці та зайнятості; сприяти розвитку здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у функціонуванні інститутів праці та зайнятості; сформувати у студентів інтерес до самостійного творчого осмислення дисципліни «Соціологія праці та зайнятості» і потребу до прогнозування наслідків процесів, що відбуваються у виробничій сфері; здійснити виховання національної культури та патріотизму; стимулювати прагнення до постійного здобуття нових знань у вивченні теоретичних засад функціонування суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Соціологія економіки та торгівлі».

Зміст. Вступ. Предмет і зміст соціології праці та зайнятості. Основні етапи розвитку соціології праці та зайнятості. Праця як система суспільних відносин. Соціальні процеси у сфері праці. Соціально-культурні виміри праці. Мотивація трудової діяльності та стимулювання праці. Ринок праці. Зайнятість населення. Трудова поведінка. Соціологічний підхід до аналізу професійного розподілу праці. Праця у неформальному секторі економіки. Якість робочої сили та професійна освіта. Профспілки і програми соціального партнерства. Трудова міграція в сучасному світі. Гендерні аспекти праці і зайнятості. Трудові колективи та організації. Глобальні трансформації у сфері праці та зайнятості. Соціологічна служба та її функції в організації. Організація соціологічних досліджень соціальних процесів у сфері праці та зайнятості. Методи збирання, оброблення і аналізу соціологічної інформації у сфері праці і зайнятості.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Вебер М. Господарство і суспільство: нариси соціології розуміння / М. Вебер; з нім. пер. М. Кушнір. – К.: Вид. дім «Всесвіт», 2020. – 345 с.

2. Дворецька Г.В. Соціологія праці: Навч. посібник / Г.В. Дворецька. – К.: КНЕУ, 2019. – 244 с.

3. Лукашевич М.П. Соціологія праці. Навчальний посібник / М.П. Лукашевич. – К.: Либідь, 2018. – 440 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ У СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ ТА ГЕОЕКОНОМІЦІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. VI.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В, доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці» у студентів повинно бути сформовано розуміння національних інтересів держав у різних регіонах світу в умовах глобалізації й регіоналізму; механізмів реалізації геополітичних та геоекономічних інтересів; основних термінів, які вживаються при аналізі геополітичних та геоекономічних інтересів у світовій політиці.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Філософія».

Зміст. Предмет, об'єкт та завдання дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці». Методологічна основа дисципліни. Періодизація і структура дисципліни. Основні наукові геополітичні категорії і поняття. Геополітичне положення країни: сутність, властивості, значення. Історіографія до дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці». Концептуальні засади формування геополітичних інтересів держав. Геополітичні та геоекономічні інтереси у відносинах Європейського Союзу. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці України. Геополітичні та геоекономічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу. Геополітичні та геоекономічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії. Геополітичні та геоекономічні інтереси у відносинах близькосхідних держав. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки, США і Канади. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки. Геополітичні та геоекономічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії.

Рекомендовані джерела та інші ресурси/засоби.

1. Вегеш М. М., Петрінко В. С. Геополітична енциклопедія: Навчальний посібник. 2020. - 676 с.

2. Геополітика в постанях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 786 с.

3. Дністрянський М. С. Загострення геополітичних взаємин у період постмодерну та становище України. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. - 154 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.18. Назва. СОЦІОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П., доц. докт. соціол. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: сутність конфлікту, його структуру, причини та функції; фази й особливості механізму виникнення та розгортання конфлікту; стратегії й тактики поведінки у конфлікті, доцільність їх застосування; різновиди психічних впливів у конфлікті; критерії типології конфліктів; сутнісні характеристики конфліктів у різних сферах суспільного життя; умови попередження та альтернативні підходи до розв'язання конфліктів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Політологія», «Національні інтереси у світовій геополітиці та геоekonomіці».

Зміст. Соціологічні теорії про конфлікт як форму соціальної взаємодії. Конфлікт як соціальний феномен суспільного життя. Причини та рушійні сили конфлікту. Класифікація та типи конфліктів. Соціальний конфлікт. Суспільна криза. Динаміка конфлікту та механізми його виникнення. Учасники та суб'єктивна складова конфлікту. Соціально-психологічні та індивідуально-особистісні чинники конфлікту. Соціологія економічних конфліктів. Соціологія досліджень політичних конфліктів. Політична криза. Шляхи запобігання та вирішення конфліктів. Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів. Кризи, конфлікти та згода в сучасному українському суспільстві

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Романенко М. Соціологія: навчальний посібник для студентів/М. Романенко Соціологія: Підручник. – К.: ЦНЛ, 2019. – 808 с.
2. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
3. Гончарук-Чолач Т.В. Політична соціологія: навч. посіб. / Т.В. Гончарук-Чолач, Н.В. Джугла. – Тернопіль: Економ. думка ТНЕУ, 2019. – 250 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.19. Назва. СОЦІОЛОГІЯ СПОЖИВАННЯ ТА ДОЗВІЛЛЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П. доц., докт.соц.н., професор кафедри філософії, соціології та політології

Результати навчання. Ознайомлення студентів з широким спектром проблем, які стосуються процесу споживання та дозвілля усіх прошарків суспільства, а також особливостями споживання та специфікою розвитку соціології споживання та дозвілля як галузевої соціологічної теорії, основними категоріями та поняттями, якими оперує соціологія споживання. Крім того, розкрити місце та роль споживання у структурі суспільства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економічна теорія», «Соціологія економіки та торгівлі».

Зміст. Соціологія споживання та дозвілля як наука. Теоретичні основи вивчення соціології споживання та дозвілля. Споживач в соціокультурному полі. Торговий та дозвіллевий простори як соціальне поле. Споживання як стиль життя. Соціальні інститути як регулятори поведінки. Міжнародний консюмерський рух, як складова соціології споживання. Споживання в соціальних спільнотах. Моделі індивідуальної і споживчої поведінки. Кількісні дослідження поведінки споживачів. Якісні дослідження поведінки споживачів. Поведінка споживачів в умовах ринкової економіки. Концепція суспільства споживання на сучасному етапі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Скибінський С.В. Поведінка споживачів у маркетингу: навч. посіб. / Укоопспілка; Львівська комерційна академія. – Л.: ЛКА, 2018. – 260с.
  2. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ: «Каравела», 2020. – 356 с
  3. Волович В. І. Соціологія: підручник. – Київ: Кондор, 2019. – 2015 с.
- Заплановані навчальні заходи та методи викладання.** Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва.СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання.2026/2027.

Семестр.VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада.Мостова І.В., канд.психол.наук, доцент кафедри психології

Результати навчання. Сформувати знання про основний понятійний апарат соціальної психології; роль соціально-психологічних досліджень у вирішенні практичних завдань суспільства; методи соціально-психологічного дослідження масових соціальних процесів та колективів. Знання про суть та нові напрями дослідження теоретичних проблем психології особистості, зокрема проблеми самосвідомості, мотивації, творчої діяльності; розвиток гуманітарних напрямів у психології особистості в Україні. Навчитися вирішувати ділові ситуації, спираючись на свої творчі здібності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Соціологія споживання та дозвілля».

Зміст. Соціальна психологія як наука. Методологія соціально-психологічного дослідження. Психологія взаємодії людей. Психологія взаємин людей. Соціально-психологічні закономірності спілкування. Психологія міжособистісного сприйняття і взаєморозуміння. Соціальна психологія особистості. Психологія малої групи. Психологія етнічних спільнот. Психологія соціальних класів. Психологія натовпу. Психологія політики. Психологія релігій. Духовний потенціал людини. Психологічний вплив.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси /засоби.

1. Волянська О. В. Соціальна психологія: навч. посіб. / О. В. Волянська, А. М. Ніколаєвська. – К. : Знання, 2018. – 275 с.

2. Психологія народів: переклад Н. Іванова. – К. : Андронум, 2021. – 110 с.

8. Лебон Г. Психологія мас: переклад Я. Мишанич. – К. : Андронум, 2021. – 138 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

– лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії);

– практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, кейс-стаді).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування усне / письмове опитування; перевірка підготовленого есе / дайджесту / огляду / звіту / конспекту / презентації / розрахунково-графічної роботи / проекту / вправи / задачі / ситуаційні завдання тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.21. Назва. СОЦІОЛОГІЯ МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Єнін М.Н., канд. соціол. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: сутність і природу масової комунікації; структуру і елементи системи масової комунікації; роль комунікації в механізмі забезпечення стійкості соціуму; теоретичні і прикладні моделі масової комунікації; соціокультурні передумови формування і розвитку ЗМК; місце масової інформації в діяльності ЗМК; роль, засоби, функції, форми, види і методи масової комунікації в конкурентному середовищі, а також в житті індивіда і соціуму в цілому; основні засоби і методи впливу ЗМІ на масову аудиторію, їх маніпулятивні можливості; інформаційно-психологічні впливи та їх результати (медіа-ефекти); форми і види регуляції відносин у діяльності ЗМК; співвідношення професійних факторів і факторів груп інтересів в реальній діяльності інформаційних органів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Соціологія споживання та дозвілля».

Зміст. Соціологія масових комунікацій в системі соціологічного знання. Виникнення масових комунікацій в суспільстві: функціональний підхід. Основні соціологічні теорії та моделі масових комунікацій. Комунікатор та аудиторія ЗМК як об'єкт соціологічного дослідження. ЗМК як соціальний інститут та соціальна підсистема. Інформаційне суспільство та глобалізація комунікативних процесів. Internet у системі масової комунікації. Соціальні інтереси суб'єктів масової комунікації. Форми та формати масової комунікації. Ефекти масової комунікації та ефективність діяльності ЗМК. Громадська думка як стан масової свідомості. Інформаційно-психологічний вплив та маніпулятивний потенціал ЗМІ в контексті масової свідомості. Засоби масової інформації та політика: моделі та способи взаємодії. Методи соціологічного дослідження ЗМІ та масової комунікації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Зернецька О.В. Глобальна комунікація: монографія / О.В. Зернецька. – Київ: Наукова думка, 2019. – 350 с.

2. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку. Навч. посібник. / О. Холод. – К.: Вид-во «Білий Тигр», 2018. – 370 с.

3. Житарюк М. Г. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. - 244 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.22. Назва. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024, 2024/2025.

Семестр. I-IV.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гамов В.Г., зав. кафедри фізичної культури та спорту; Короп М.Ю., доц., канд. пед. наук, доцент кафедри фізичної культури та спорту; Бойко О.Г., доц. кафедри фізичної культури та спорту; Чайченко Н.Л., доцент кафедри фізичної культури та спорту.

Результати навчання. Надання необхідного обсягу знань, умінь і навичок використання засобів фізичної культури та спорту для підтримки й зміцнення здоров'я нині та в майбутній трудовій діяльності. **Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.** «Фізична культура» рівня повної загальної середньої освіти.

Зміст. Історія організації. Наукове обґрунтування фізичного виховання та спортивного тренування. Основи професійно-прикладної фізичної підготовки. Основи здорового способу життя. Організація лікарського контролю та самоконтролю у фізичному вихованні. Гігієнічні основи фізичної культури та спорту. Баскетбол. Волейбол. Футбол. Настільний теніс. Бадмінтон. Фітнес. Аеробіка. Самбо. Атлетична гімнастика. Плавання. Загально-фізична підготовка. Фізична реабілітація.
Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: навчальний посібник-Вінниця: Корзун Д.Ю., 2018. – 246 С.

2. Волейбол у закладах вищої освіти: навчальний посібник /Т.В.Вознюк, А.А. Ковальчук, О.В. Ковальчук. – Вінниця: Твори, 2019. – 279 с.

3. Фізичне виховання – дистанційна форма навчання : навч.-метод. посіб. / уклад.: Согоконь О. А., Донець О. В., Гогоць В. Д. ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка – Полтава : Сімон, 2021. – 120 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Практичні заняття та тренування.

Методи оцінювання:

- поточний контроль
- задача нормативів;
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.23. Назва. ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кравченко А.А., проф., д-р. філос. наук, завідувачка кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо сутності гуманітарної політики держави, її основних принципів, завдань та шляхів реалізації. Розуміти особливості реалізації гуманітарної політики в різних сферах українського суспільства, вміти обирати найоптимальніші шляхи здійснення гуманітарної політики в культурній, освітній, науково-технологічній, екологічній, релігійній, ідеологічній, інформаційній, молодіжній та інших галузях гуманітарної політики.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Політологія».

Зміст. Визначення та зміст гуманітарної політики. Міжнародні аспекти гуманітарної політики. Глобалізаційні та євроінтеграційні впливи на гуманітарну сферу України. Формування української загальнонаціональної ідеології. Інформаційний простір в системі

гуманітарної політики держави. Гуманітарна безпека держави. Гуманітарна політика в екологічній сфері. Політика розвитку культури в державі. Впровадження гуманітарної політики держави в освітній галузі. Державна політика в науково-технологічній сфері. Державна молодіжна політика. Проблеми реалізації політики у сфері охорони здоров'я населення. Держава і релігійне життя суспільства. Етнополітичні проблеми гуманітарної політики. Пошук ефективної парадигми мовної політики для сучасної України. Державна політика в туристичній та курортній галузях. Державна політика у сфері фізичної культури та спорту. Реалізація прав і свобод людини та громадянина в українському суспільстві. Політична культура громадян як основа дієвої гуманітарної політики.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. – Київ : НІСД, 2020. – 126 с.

2. Кучик О. С. Зовнішня політика України : підручник ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. - 446 с.

3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник [автор. кол.: В.П.Трощинський, В.А.Скуратівський, М.В.Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка, В.П.Трощинського. Київ: Вид-во НАДУ, 2019. - 792 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові/тематичні); семінарські/практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, творчі завдання, презентації тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.24. Назва. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. VI-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ільїна А.О., доц. канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Формування у студентів компетентностей у сфері державної служби, набуття практичних навичок і вмінь стосовно

розв'язання завдань державної служби, зокрема підготовки пропозицій щодо формування державної політики та управління персоналом державних органів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Соціологія економіки та торгівлі», «Політологія», «Соціологія управління та організації».

Зміст. Державна служба та державний службовець. Система управління державною службою. Вступ на державну службу. Призначення на посаду державної служби. Службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців. Державна служба та громадянське суспільство. Оцінювання результатів службової діяльності державних службовців. Етична поведінка державних службовців. Управління конфліктами в діяльності державних службовців. Гендерні аспекти державної служби. Державна служба в країнах ЄС. Ротація кадрів державної служби, її види та інші зміни державно-службових відносин. Форми роботи з кадрами державної служби. Етика державних службовців та протидія корупції на державній службі. Основні етичні принципи державної служби. Моделі державної служби: відкрита американська та закрита європейська, їх характеристика. Ефективність державної служби. Державна служба в Україні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Національна економіка: Підручник. / За ред. П.В. Круша. -К. : Каравела. -2018. - 533 с.
2. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. - 312 с.
3. Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення. Монографія. / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. –Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. –451 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів; практичні заняття (традиційні, тренінгові завдання, аналітичні доповіді, презентація проектів управлінських рішень, тестування).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування, кейс-стаді, ділові гри, індивідуальні завдання, модульні контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.25. Назва. ДІЛОВИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026, 2026/2027.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Радченко С.Г., доц., доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Ознайомлення з основними поняттями дипломатичного та ділового протоколу, етикету і церемоніалу, а також сукупністю специфічних норм, правил і умовностей здійснення дипломатичних взаємодій між офіційними представниками держав і міжнародних організацій та в міжнародній підприємницькій діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Соціологія економіки та торгівлі», «Організація роботи соціологічної служби та професійна етика».

Зміст. Дипломатичний та діловий протокол та етикет як засіб реалізації міжнародної діяльності; норми і традиції дипломатичного протоколу в діяльності дипломатичних представників; міжнародна ввічливість держав; протокольні аспекти проведення дипломатичних та ділових заходів; культура дипломатичного та ділового спілкування; етикет гостинності; діловий імідж; діловий етикет як засіб організації професійної поведінки; правила поведінки поза службою; дипломатичний та діловий протокол і національні особливості.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Комунікація і культура в глобальному світі: навч. посіб./Є. Бистрицький, С. Пролєєв, Р. Зимовець. – Київ: Дух і Літера, 2020. – 416 с.

2. Бралатан В.П. Професійна етика: навч. посіб. Для студ. ВНЗ/ В.П.Бралатан, Л.В. Гуцаленко, Н.Г. Здирко. – К.: ЦУЛ, 2019. – 252 с.

3. Чекаленко Л.Д. Діловий протокол та етикет: історія та сучасність: навч. посіб. / Л.Д. Чекаленко. – Київ: LAT&K, 2019. – 78 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (проекти, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.26. Назва. ЕТНОСОЦІОЛОГІЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гусєва Н.Ю., доц, канд. істор. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: специфіку предмета та об'єкта етносоціології; визначення фундаментальних категорій етносоціології та їх специфіку; основні етапи розвитку етносоціології як науки; концепції утворення та розвитку етнічних явищ; особливості протікання етнічних процесів; процеси формування ідентичності етнічних спільнот у суспільстві; особливості етнічної самоідентифікації особистості; специфіку процесів етнічної мобільності; внутрішні і зовнішні умови розвитку етнічних спільнот; особливості впливу об'єктивних та суб'єктивних чинників на розвиток етнічних явищ; методи етносоціології як науки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Філософія», «Загальна соціологічна теорія», «Методологія та організація соціологічного дослідження».

Зміст. Етносоціологія в системі соціологічного знання. Етапи становлення та сучасного розвитку етносоціології: ідейні витоки та основні школи. Етнос та етнічність: основні підходи. Сутність нації: підходи щодо визначення, моделі формування, характерні риси. Етногенез та його чинники. Етнічні процеси. Етнічна мозаїчність людства. Етнічна і національна ідентичність особистості та етнічних спільнот. Етнічна (національна) психологія. Основні риси розмежування етносу. Етнічна і національна стратифікація та мобільність. Корінні нації, етнічні та національні меншини. Міжетнічні відносини як предмет етносоціологічного аналізу. Етноцентризм та націоналізм як соціальні технології та фобії. Соціологічне дослідження міжетнічних шлюбів. Міжетнічні та національні конфлікти. Етнонаціональні процеси в сучасній Україні: стан та перспективи розвитку. Основні методи збору етносоціологічної інформації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Арбеніна В. Л. Етносоціологія: навчальний посібник. Х. : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2019. - 316 с.

2. Нельга О. Українська етносоціологія. К. : Видавничий дім «Персонал», 2022. - 540 с.

3. Євтух В.В. Етносоціологія. Етнічна динаміка українського суспільства: Навч. посібник. К., Знання, 2020. - 280 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.27. Назва.ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025;2025/2026; 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кизименко І. О., доц., канд. істор. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо тенденцій становлення і розвитку українського суспільства; надання знань про сутність, об'єктивну обумовленість, взаємозв'язок та взаємозалежність соціально-економічних і суспільно-політичних процесів, які характеризували суспільство України протягом найбільш важливих етапів її історичного розвитку та зумовлюють специфіку соціально-економічного, суспільно-політичного і культурного розвитку українського суспільства на сучасному етапі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Знання предмету «Історія України» на рівні загальної середньої освіти.

Зміст.Вступ до дисципліни «Історія українського суспільства». Первісне суспільство на території України. Слов'янський етногенез та суспільні відносини в державі Україна-Русь.Галицько-Волинська держава. Українське суспільство в період Великого Князівства Литовського та Речі Посполитої.Трансформація українського суспільства в добу козацтва. Суспільно-політичні процеси на українських землях за часів козацької держави.Суспільно-економічне становище українських земель у складі іноземних держав наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Суспільно-політичні процеси в українських землях на етапі становлення індустріального суспільства (друга пол. XIX ст.-1914 р.). Українське суспільство в умовах Першої світової війни.Українська національна революція 1917–1921 рр. Українське суспільство у міжвоєнний період (1921–1939 рр.): утвердження тоталітарного режиму та боротьба за Українську державу.Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.). Суспільство України в період післявоєнної відбудови 1945 - поч. 1950 рр. Соціально-політичний розвиток України в період «Хрущовської відлиги».Українське суспільство у 70-80-х рр. XX століття.Українське суспільство в період розпаду СРСР і здобуття державної незалежності України (1985-1991 рр.). Суспільно-політичні трансформації у незалежній Україні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір: науков. збірник. За наук. ред. М.О. Шульги. - Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. - 198 с.

2. Історія українського суспільства. Навчальний посібник / І. Д. Дудко, В. Д. Бондаренко, З. І. Зайцева та ін. — К.: КНЕУ, 2019. — 602с.

3. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.] – Черкаси, 2020. – 644 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові/тематичні); семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, творчі завдання, презентації тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.28. Назва.КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025;2025/2026; 2026/2027

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада.Кравченко А.А., проф., докт. філос. наук, завідувач кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань та практичних навичок щодо розвитку критичного мислення, оволодіння навичками логічного аналізу, теоретичними та практичними засадами культури мислення особистості, які відповідають сучасним викликам та запитам, що постають у юридичній практиці, набуття здатності здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Предмет і завдання дисципліни «Критичне мислення». Форми мислення та його різновиди. Сутність та складові критичного мислення. Комунікативні та психологічні аспекти критичного мислення. Мовна картина світу в системі критичного аналізу. Семантика. Критичний аналіз тексту. Логічне знання як процес становлення критичного мислення. Закони та правила формальної логіки в системі мислення. Аргументація в системі логічного мислення. Доведення, спростування та критика. Аналітична філософія. Система аналітичного мислення та її

складові. Міркування та судження в системі аналітичного мислення. Практичні засади формування аналітичного мислення. Вирішення задач та кейсів, спрямованих на розвиток аналітичного, логічного та критичного мислення.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник. Друге видання. К.: Центр учбової літератури, 2020. - 368 с.
2. Логіка : підручник / [О. М. Юркевич, С. В. Качурова, О. П. Невельська-Гордєєва та ін.] ; за заг. ред. О. Г. Данильяна. – Харків : Право, 2022. – 220 с.
3. Кулагін, Ю. І. Логіка: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, І. В. Войціцька. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 93 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські /практичні заняття, вирішення логічних та аналітичних задач, тренувальні вправи для розвитку критичного мислення.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне / письмове опитування, розв'язання логічних задач, кейсів, ситуаційних завдань, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен)

Мова навчання та викладання. Українська.

4.29. Назва. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025;2025/2026; 2026/2027

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кравченко А.А., проф., д-р. філос. наук, завідувачкафаедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Розуміння значення національного культурного надбання слугує вагомим підґрунтям для формування національної свідомості майбутніх спеціалістів, становлення патріотично налаштованих громадян держави.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія українського суспільства».

Зміст. Культурна спадщина України: зміст, засади та принципи збереження. Археологічні пам'ятки культурної спадщини України. Церковно-монастирська спадщина України. Фортеці та замки України. Міста та історико-архітектурна спадщина України. Природна та етнокультурна спадщина України. Визначні пам'ятні місця та меморіали України. Музеї та колекції України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В. – Харків: ХНУВС, 2018. – 108 с.
2. Культурна спадщина в контексті «Зводу пам'яток історії та культури України» / Кот С.І. (відповідальний редактор), Денисенко Г.Г., Івакін Г.Ю., Катаргіна Т.І., Ковпаненко Н.Г., Скрипник П.І., Тимофієнко В.І., Титова О.М., Федорова Л.Д. — К.: Інститут історії України, 2018. – 486 с.
3. Навчальний посібник / П. В. Вербицька, І. І. Гнідик, О. М. Годованська, Ю. М. Курдина, А. З. Салюк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. - 148 с

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.30. Назва. ЛОГІКА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025;2025/2026; 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гудков С.О, доц., канд. філософ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування і вдосконалення логічної культури мислення студентів, розвиток у них абстрактного і критичного мислення, формування логічного мислення як засобу пізнання навколишнього світу та самого себе, регулювання інтелектуальної діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Філософія», «Загальна соціологічна теорія».

Зміст. Логіка як наука та її значення. Поняття як форма мислення. Судження та відношення між ними. Запитання і відповіді. Закони формальної логіки. Умовивід. Логіка наукового пізнання. Логічні основи доведення та спростування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Логіка: Навчальний посібник / С. В. Сторожук, І. М. Гоян, І. С. Матвієнко. Київ: Вадекс, 2020. – 370 с.
2. Логіка: підручник. – 2-ге вид., виправлене / А. Є. Конверський. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 391 с.

3. Лебедєв В. О., Павлов В. І. Логіка: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – 146 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції з використанням мультимедійних засобів, семінарські заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій, круглі столи, конкурси, олімпіади.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (проекти, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.31. Назва. МАРКЕТИНГ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Бондаренко О.С. проф., докт. екон. наук., завідувач кафедри маркетингу.

Результати навчання. Формування у студентів сучасної системи поглядів, спеціальних знань та вмінь у галузі маркетингу, набуття практичних навичок маркетингової діяльності, які дали б можливість використовувати методологію та інструментарій маркетингу у майбутній діяльності щодо ефективного досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія».

Зміст. Сутність та зміст маркетингу. Види маркетингу. Маркетингове середовище, його структура, фактори формування. Маркетингове поняття ринку та сегментації ринку. Стратегії сегментації. Поведінка споживачів: характеристики типів споживачів, моделювання споживчої поведінки. Товару системі маркетингу. Життєвий цикл товару. Конкурентоспроможність товарів на ринку. Товарна марка, упаковка, сервіс у системі маркетингу. Ціна та цінова політика в системі маркетингу: мета та завдання. Фактори ціноутворення. Цінові стратегії. Маркетингова збутова діяльність. Фактори вибору каналу розподілу підприємством. Електронні канали розподілу. Система маркетингових комунікацій. Комунікаційна модель. Розробка програми рекламної діяльності. Засоби стимулювання збуту. Прямий маркетинг. Цілі та засоби зв'язків з громадськістю. Особливості проведення виставок. Бренд та процес його створення. Інші синтетичні засоби маркетингових комунікацій. Сутність концепції інтегрованих маркетингових комунікацій. Управління маркетинговою діяльністю. Підсистема інформаційного забезпечення маркетингової діяльності. Маркетингова

інформація. Структура процесу маркетингових досліджень. Опитувальний лист. Підсистема планування та організації маркетингової діяльності. Контроль маркетингової діяльності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Яковлева А. І., Ларкі М. І. Маркетинг промислового підприємства: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2019. – 496 с.

2. Верлока В. С., Коноваленко М. К., Сиволовська О. В. Стратегічний маркетинг: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Харків : УкрДАЗТ, 2017. - 289 с.

3. Маслак О. І., Воробйова Л. Д. Економіка промислового підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. – 172 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

– лекції – оглядова, тематична, проблемна, лекція-консультація, лекція-конференція.

– практичні заняття – презентація, дискусія, комунікативний метод, модерація, «мозкова атака», метод кейс-стаді, робота в малих групах, інше.

Методи оцінювання:

– поточний контроль – (тестування; усне, письмове опитування; дайджест, звіт, презентації, задачі, ситуаційні завдання, творчої олімпіади тощо;

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.32. Назва. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Разіцький В.Й., доц., канд. істор. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у студентів системного, цілісного уявлення про основні закони ораторського мистецтва як науки, спрямованої на розвиток інтелекту, та культури мовлення майбутнього фахівця.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія»

Зміст. Ораторське мистецтво як навчальна дисципліна. Теорія мовлення – методологічна основа ораторського мистецтва. Красномовство. Основи ораторської майстерності. Оратор і аудиторія. Основні правила

та вимоги підготовки оратора до публічного виступу. Основи техніки мовлення. Фігури мовлення в ораторському мистецтві.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Білавич Г. Основи ораторського мистецтва: навчальний посібник. – Івано-Франківськ, 2020. – 211 с.
2. Спанатій Л. С. Риторика : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. – Суми : СумДПУ, 2020. – 360 с.
3. Теслюк В.М. Основи красномовства: навч.посіб. Київ: Ліра К., 2020 - 524 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.33. Назва. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026;2026/2027.

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ванюшина О.Ф. доц., канд. філософ. наук, доцент кафедри психології.

Результати навчання. Знати основні поняття та категорії психології спілкування. Розуміти структуру та функції феномену спілкування, теорії та техніки аргументації, види психологічних впливів в процесі спілкування. Вміти визначати способи протидії маніпулятивним впливам, психологічні особливості переговорного процесу та поведінки партнерів у взаємодії під час спілкування. Знати особливості спілкування у багатонаціональному суспільстві.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Українська мова» рівня повної середньої освіти.

Зміст. Спілкування як психологічний чинник розвитку людства. Структура процесу сприймання у спілкуванні. Взаєморозуміння людей у процесі спілкування. Техніка аргументації у спілкуванні. Психологія дискусії. Правила і техніки спілкування. Психологія переговорного процесу. Конструктивна взаємодія з опонентами під час переговорного процесу. Поведінка партнерів у взаємодії під час спілкування.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С.Б. Соціальна психологія. Київ: 2020. - 243 с.

2. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 248 с.

3. Теоретико-методологічні основи інтеграції психологічного знання: монографія / за ред. О. В. Завгородньої. – К.: Слово, 2020.- 156 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.34. Назва. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В., доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Релігієзнавство» у студентів повинно бути сформовано розуміння закономірностей формування та функціонування раних, етнічних, світових релігій у різних регіонах світу в умовах глобалізації й регіоналізму; механізмів права на свободу совісті; основних термінів, які вживаються при аналізі релігійної поведінки людини і спільноти.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни: «Історія українського суспільства», «Філософія».

Зміст. Предмет, об'єкт та завдання дисципліни «Релігієзнавство». Релігієзнавство як вчення про релігію. Взаємозв'язок теологічного і філософського підходів до вивчення релігії. Основні теорії походження релігії. Джерела архаїчної релігійності. Особливості первісних релігійних поглядів. Характерні риси язичницької релігії у різних народів світу. Особливості давньослов'янського язичництва. Історичні передумови виникнення християнства. Ідейні джерела християнського віровчення. Православ'я як різновид християнства. Історія виникнення та становлення православ'я. Католицизм – один із основних напрямків християнства. Основні етапи історії католицизму в Європі. Історія виникнення та становлення інституту папства. Втілення ідеї відновлення християнської єдності. Місце і роль унії у пробудженні національної свідомості українців. Історичні умови виникнення протестантизму. Період Реформації. Зародження буддизму, історія та географія його розповсюдження. Витоки українського православ'я. Прийняття християнства та перетворення його в державну релігію

князем Володимиром. Біблія як священна книга. Історія виникнення та структура Старого Заповіту.

Рекомендовані джерела та інші ресурси/засоби.

1. Бремер Т. Церква та імперія. Нарис історії російського православ'я: монографія. Т. Бремер. – К.: Дух і Літера, 2018. – 264 с.
2. Говорун К. Мета-еклезіологія. Хроніки самоусвідомлення Церкви. Наукове видання. / К. Говорун. – К.: Дух і Літера, 2018. – 328 с.
3. Релігієзнавство: підручник / Євген Анатолійович Харьковщенко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; ред. Н. В. Казанцева. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 479 с.

Заплановані навчальні заходи та методи навчання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.35. Назва. СВІТОВА КУЛЬТУРА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кизименко І.О., доц., канд. істор. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про світовий культурний процес, засвоєння загальнолюдських культурних цінностей, формування її моральних і естетичних потреб.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія».

Зміст. Вступ до дисципліни «Світова культура». Поняття культури. Виникнення культури і мистецтва у первісному суспільстві. Культура і мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Культура Стародавньої Індії. Культура Стародавнього Китаю. Специфіка японської культури. Антична культура та мистецтво. Культура арабo-мусульманського світу. Середньовічна культура. Культура доколумбової Америки. Культура і мистецтво доби Відродження. Культура епохи бароко. Західноєвропейська культура та мистецтво XVIII ст. Західноєвропейська культура та мистецтво XIX ст. Модерн та авангард. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури. Постмодерн. Місце та роль України в розвитку світової культури.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Анатолій Конверський. Культурологія. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ. Наукова думка. 2018. - 864 с.

2. Культурологія: підручник / Семен Абрамович, Марія Чікарькова. – Видання 3-тє, переробл. та доповн. Київ: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. - 452 с.

3. Козир Є.В. Культурологія. Навчальний посібник. Київ. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2019. - 352 с

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.36 Назва. СОЦІОЛОГІЯ БРЕНДИНГУ

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Шуст Н.Б. проф., докт. соц. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо сутності брендингу як соціального факту та особливого виду соціальних відносин. Розуміти основні принципи формування системи знань з теоретичних основ соціології брендингу, освоєння сучасних стратегій, технологій, форм і методів брендингової діяльності, спрямованої на просування і посилення конкурентоспроможності товарних, послугових, корпоративних, особистісних брендів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна думка», «Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації», «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Організація роботи соціологічної служби та професійна етика».

Зміст. Соціологія брендингу як наука: предмет, структура, сутність, функції. Історія становлення та розвиток брендингу як соціального явища. Еволюція соціологічної теорії брендингу. Міждисциплінарний та методологічний інструментарій соціології брендингу. Соціологія брендингу як соціальний інститут, його місце та роль у системі соціальних інститутів. Брендинг як соціальний факт. Соціальна складова бренду та процесу брендингу. Поняття «бренд», «торгівельна марка»: зміст та сутність. Типологія брендів. Процес

розробки бренду: особливості та етапи. Бренд-менеджмент як управлінська діяльність. Розвиток лояльності до бренду в цільових аудиторіях. Стратегічні можливості просування і зміцнення бренду. Характеристика та специфіка брендінгу організацій та особистостей.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / [Пер. з франц.]. – К.: Юніверс, 2021. – 688 с.
2. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. - 354 с.
3. Кузьменко Т.М. Соціологія. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 320 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, творчі завдання , презентації тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.37. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ВІРТУАЛЬНОГО ПРОСТОРУ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр.IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П. доц., д-р.соц.наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Знання теоретико-методологічних засад соціологічного дослідження комунікацій у віртуальному просторі; знання основних концепцій електронних комунікацій; вміння розробляти програму дослідження в мережі Інтернет; вміння вирізняти соціальні проблеми віртуальної комунікації та ставити відповідні дослідницькі завдання.

Обов'язкові попередні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Соціальна структура суспільства», «Методологія та організація соціологічних досліджень».

Зміст. Особливості розвитку віртуального соціального простору. Характерні риси користувачів віртуальних соціальних мережі та груп. Формування та розвиток Інтернет-спільнот. Соціальна структура та соціальна стратифікація в віртуальному просторі. Вплив Інтернету

та Інтернет-спільнот на соціальні інститути та соціальні процеси фізичної реальності. Становлення і розвиток інформаційного суспільства. Специфіка девіантної поведінки у віртуальному просторі. Діяльність радикальних угруповань в віртуальному просторі. Особливості економічної поведінки в мережі Інтернет. Нові види комунікації та споживання. Особливості проведення соціологічних досліджень у мережі Інтернет.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Немеш О. М. Віртуальна діяльність особистості: структура та динаміка психологічного аналізу: монографія К.: Слово, 2019. – 391с.
2. Гуменюк Л.Й. С 56 Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. – Т.1. – Львів: ЛьвДУВС, 2019.-784 с.
3. Бойко Н. Інтернет як соціальний ресурс демократизації сучасного українського суспільства: монографія. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2020. – 256 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.38 Назва. СОЦІОЛОГІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Губицький Л.В. доц., докт. істор. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: об'єкт і предмет соціології громадської думки; структуру, етапи розвитку, компоненти, функції громадської думки; особливості розвитку громадської думки як соціального феномена і як соціального інституту; закономірності зародження та механізми функціонування й розвитку громадської думки у сучасному суспільстві; загальні аспекти використання феномену громадської думки в політичній та економічній діяльності; вплив засобів масової комунікації на формування громадської думки та основні сфери їх взаємодії; особливості взаємопроникнення громадської думки і пропаганди, реклами, паблік релейшенз; соціально-психологічні аспекти функціонування та методи вивчення громадської думки; методологію вивчення громадської думки; техніку та процедуру соціологічного дослідження громадської думки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Філософія», «Соціальна структура суспільства», «Політологія».

Зміст. Соціологія громадської думки в структурі соціологічного знання. Зародження уявлень про громадську думку. Становлення сучасних підходів до вивчення громадської думки в ХХ-ХХІ столітті. Природа громадської думки як стану масової свідомості. Громадська думка як соціальних інститут. Структура громадської думки: суб'єкти, об'єкти та канали висловлювання. Функції громадської думки. Процеси формування, функціонування та вираження громадської думки в соціальній системі. Форми прояву та критерії ідентифікації громадської думки. Специфіка громадської думки різних соціальних спільнот. Громадська думка як оціночне судження. Громадська думка в економічній діяльності. Практичні аспекти дослідження громадської думки в політичній сфері суспільства. Громадська думка та пропаганда, реклама, PR. Дослідження соціального настрою і соціального самопочуття населення. Особливості інституціоналізації громадської думки в сфері культури. Особливості громадської думки у посткомуністичних суспільствах. Специфіка використання соціологічних методів збирання інформації у вивченні громадської думки

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Бойко І.І. Соціологія: навч. посіб. / І.І. Бойко. – К.: Сталь, 2018. – 410 с.
2. Ципко С.Ю. Соціологія громадської думки: навч. посіб. / С.Ю. Ципко. – Чернівці: Рута, 2018. – 64 с.
3. Гончарук-Чолач Т.В. Політична соціологія: навч. посіб. / Т.В. Гончарук-Чолач, Н.В. Джугла. – Тернопіль: Економ. думка ТНЕУ, 2018. – 250 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування / письмове опитування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.39. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ГЕНДЕРУ ТА ВІКУ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027.

Семестр. V-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П., доц., д-р соц. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх фахівців-соціологів гендерної та вікової чутливості при проведенні досліджень, закладення підвалин гендерно-відповідального викладання, опанування студентами головними теоретико-методологічними засадами, понятійним апаратом та методичним інструментарієм гендерного та вікового підходу до аналізу суспільного життя в цілому і економічної сфери зокрема.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Соціальна структура суспільства», «Методологія та організація соціологічних досліджень».

Зміст. Гендер як соціальний феномен. Еволюція та різновиди феміністичних теорій. Концептуалізація гендеру у чоловічих дослідженнях. Гендерна та вікова соціалізація. Гендер, вік і соціальні взаємодії. Гендер та вік у політичній сфері. Гендер та вік у сімейних відносинах. Гендер та вік у економічному житті. Гендерно-віковий зріз безробіття. Ейджизм. Гендерно-вікова нерівність в оплаті праці. Керівництво: гендерні особливості. Споживча поведінка: фемінні та маскулінні особливості. Рівні можливості: реалії і перспективи. Гендерні особливості злочинної поведінки.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гендерні медійні практики: Навчальний посібник із гендерної рівності та недискримінації для студентів вищих навчальних закладів / Колектив авторів. – К.: 2021. – 206 с.

2. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 354 с.

3. Кузьменко Т.М. Соціологія. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 320 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.40. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. III-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Єнін М.Н. кан. соц.наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у студентів спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо аналізу соціальних

девіацій, розкривати зміст основних проявів девіантної поведінки в сучасному суспільстві, виявляти засоби протидії соціальним відхиленням.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Соціологія».

Зміст. Соціальний контроль і девіантна поведінка. Рольова поведінка і девіація (тюремний експеримент в Стенфорді: хід та основні результати). Теорія стигматизації та її критика. Теорія соціального навчання (культурологічний підхід). Теорії соціальної аномії. Крос-культурні дослідження сексуальних меншин. Наркотизм як соціальне явище сучасності. Досвід соціологічних досліджень наркотизму. Алкоголізм як форма девіантної поведінки. Проституція як форма девіантної поведінки. Суїцидальна поведінка: соціальні та позасоціальні чинники. Злочинність як девіантна поведінка.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Павличенко П. П. Соціологія: навч. посібник / П. П. Павличенко, Д. А. Литвиненко. – К. : Лібра, 2019 – 356 с.

2. Попова І. М. Соціологія. Пропедевтичний курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. М. Попова. – К. : ТанDEM, 2019. – 326 с.

3. Примуш М. В. Загальна соціологія: навчальний посібник / М. В. Примуш. – К. : Професіонал, 2018. – 502 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції (оглядова / тематична); практичні заняття (презентація / метод кейс-стаді).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне письмове опитування, перевірка підготовленого есе, презентації, розрахунково-графічні роботи, задачі, ситуаційні завдання);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.41. Назва. СОЦІОЛОГІЯ МАРКЕТИНГУ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027

Семестр. III-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П., доц., д-р. соц. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх соціологів фундаментальних знань, що даватимуть змогу проаналізувати вплив найрізноманітніших методів та інструментів маркетингу на суспільно-економічну сферу.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Загальна соціологічна теорія», «Методологія та організація соціологічного дослідження».

Зміст. Сутність соціології маркетингу. Маркетинг як фактор впливу на вибір стилів життя членів суспільства в цілому та представників різних соціальних верств. Концепції маркетингу та їх еволюція. Концепція удосконалення товару в маркетинговій діяльності (товарна або продуктова концепція). Концепція удосконалення виробництва в маркетинговій діяльності (виробнича концепція).

Основні підходи до визначення цілей маркетингу з позиції його соціальної значущості. Вплив маркетингових технологій на розвиток суспільства. Тенденції та проблеми розвитку сучасного маркетингу. Моральні проблеми функціонування маркетингу. Негативні наслідки розвитку маркетингової діяльності. Соціологічний аналіз маркетингового середовища та комплексу маркетингу. Поняття «аналіз маркетингу». Класифікація ринків. Сегментація в маркетинговій діяльності. Планування, організація та контроль маркетингової діяльності. Маркетингові технології як різновид технологій соціального впливу. Соціально-інформаційна природа маркетингових технологій. Соціальна технологізація сучасного суспільства та її особливості в Україні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Волович В.І. Соціологія. Підручник. / В.І.Волович. Центр навчальної літератури, 2019 - 808 с.
2. Попова Н. В. Маркетингові комунікації: підручник / Н. В. Попова, А. В. Катаєв, Л. В. Базалієва, О. І. Кононов, Т. А. Муха ; під загальною редакцією Н. В. Попової. Харків: «Факт», 2020- 315 с.
3. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг: навч. посібник. Львів Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. - 347 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (проблемні, тематичні, дуальні, лекції-конференції), практичні заняття (тренінги, майстер-класи, розрахунково-аналітичні та творчі завдання, ситуаційні, аналітичні та практичні вправи, брейнстормінг), використання елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка вирішення ситуаційних вправ, дайджестів та есе, виконання практичних та аналітичних вправ);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.42. Назва. СОЦІОЛОГІЯ МІСТА ТА СЕЛА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027.

Семестр. V-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Горпинич О.В., канд. філософ. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань щодо комунікативного аспекту урбанізаційних процесів в світі, та зокрема в Україні, як загального знаменника їх еволюції, ілюстрації соціальної нерівності в містах та селах, ефективності чи неефективності управління, джерелом соціальної напруги, соціальних конфліктів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Соціальна структура суспільства», «Загальна соціологічна теорія».

Зміст. Соціологія міста та селяк спеціальна соціологічна теорія. Місто та село як об'єкт комплексного вивчення. Еволюція соціологічних теорій розвитку міста і села. Історія становлення українського міста та села. Формування міського та сільського соціуму. Урбанізація та міські агломерації. Місто як соціально-просторовий феномен. Соціальна структура та етносоціальні процеси в місті та селі. Девіантна поведінка та соціальний контроль у місті та селі. Соціокультурне конструювання міста. Економічна соціологія села. Соціологічні методи в дослідженні міста та села. Місто та село в умовах глобалізації. Соціологія управління сучасним містом.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Місто як культурний текст: особливості семантики та синтагматики міського простору: монографія. Дніпро: Видавничо–поліграфічний дім «Формат А+». 2020. - 423 с.

2. Соболеwsька М. Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології: навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2020. - 108 с.

3. Соціологія. Навч. посібник. Рекомендовано Міністерством освіти України для вищих навчальних закладів. Київ: Знання, - 360 с.
URL: gmu.ks.ua/wp-content/uploads/2019/09/Sotsiologiya-uchebnik.pdf

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові/тематичні); семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування, творчі завдання, презентації тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.43. Назва.СОЦІОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025;2025/2026; 2026/2027.

Семестр.ІІІ-VІІІ.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П.,доц., док. соціол.наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: сутність та зміст основних законів, категорій та понять соціології особистості; основні напрямки та школи соціологічної думки; основні теоретичні концепти соціології особистості; соціальну теорію антропогенезу і соціогенезу; соціальну теорію соціалізації; соціальну структуру діяльності і поведінки; соціальну специфіку цінностей і норм та їх роль в становленні особистості; динаміку розвитку європейського суспільства; переваги і недоліки демократичних і тоталітарних типів суспільств як підґрунтя для розкриття особистісного потенціалу людини.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Філософія».

Зміст. Особистість як об'єкт соціологічної думки. Теорії особистості в соціології та психології. Психологічні теорії особистості. Психоаналіз (Фрейд, Юнг, Фромм, Салліван). Біхевіоризм (Б.Скіннер, Дж.Доллард, А.Бандура и др.). Екзистенційна психологія (К.Роджерс, А.Маслоу, К.Левин и др.). Брендінг і архетипи. Соціологічні теорії особистості. Еволюційний функціоналізм. (Л.Гумплович, А.Гобіно, Ш.Эйзенштадт и др.). Інтераціоналізм. (Ч.Кулі, Дж.Мід, Р.Мертон, Р.Дарендорф и др.). Рольова концепція особистості у вітчизняній та зарубіжній психології (Т.Парсонс, Р.Мертон, І.С.Кон, В.А.Ядов). Соціогенез людини як міждисциплінарна проблема. Антропогенез. Соціогенез: історичний зміст та основні етапи. Спільнота і суспільство (Ф. Тьоніс). Еволюція та революція. Роль революцій в історії суспільства. Неолітична революція. Індустріальна революція. Інформаційна революція. Транс-гуманізм та його перспективи. Дарвінізм та його критика. Соціальний дарвінізм. Ігрова теорія походження суспільства. Homo ludens.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1.Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. – Т.1. – Львів: ЛьвДУВС, 2019. – 784 с.

2 Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. - 354 с.

3 Кузьменко Т.М. Соціологія. Підручник.. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 320 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові /тематичні), семінарські /практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, вирішення соціологічних задач тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.44. Назва. СОЦІОЛОГІЯ ПОЛІТИКИ

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Кухта М.П., доц., докт. соц. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування у майбутніх соціологів фундаментальних теоретичних знань щодо механізмів функціонування політичної сфери та її взаємодії з іншими сферами суспільного життя, а також практичних навичок налагодження комунікації між соціально-політичними суб'єктами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія соціологічної думки», «Загальна соціологічна теорія», «Теорія держави і права».

Зміст. Соціологія політики в системі гуманітарного знання. Функції соціології політики: соціально-політичні організації та діяльність політичних соціологів. Генеза соціології політики: політико-соціологічні уявлення в Стародавньому світі, в період Середньовіччя, епоху Відродження та Нового часу. Поліпарадигмальний характер сучасної соціології політики. Основні теорії соціології політики. Соціологія політики М. Вебера. Біхевіоризм та необіхевіоризм в соціології політики. Соціальний та гуманістичний психоаналіз в соціології політики. Інтегральні підходи до розуміння політики. Об'єднуючі парадигми: діяльнісні політичні агенти в самоорганізовуваних структурах. Сучасні соціально-політичні теорії. Особистість в політиці. Детермінанти політичної поведінки. Соціально-політична ідентифікація особистості. Проблема політичної свідомості. Механізми формування політичної свідомості індивіда і мас. Вплив свідомості та ментальності на політику і суспільне життя. ЗМІ та громадська думка. Спіраль мовчання Е. Ноель-Нойман. Політична соціалізація та політична культура. Інститут політики як регулятор суспільного життя. Політичні еліти в сучасному світі. Соціально-політичні процеси. Соціально-політичні рухи. Соціально-політичні

системи в глобалізованому світі. Методи емпіричних досліджень в соціології політики.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Головатий М.Ф. Соціологія політики: навч.пос.для студ.вищих навч. закладів/ М.Ф.Головатий. Київ. - МАУП. 2018. - 504 с.

2. Волович В.І. Соціологія. Підручник. / В.І.Волович. Центр навчальної літератури, 2019. - 808 с.

3. Мельник Л.М. Політологія: навчально-методичний посібник / Л.М. Мельник, І.А. Дужа. Біла Церква, 2019. - 426 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (проблемні, тематичні, дуальні, лекції-конференції), практичні заняття (тренінги, майстер-класи, розрахунково-аналітичні та творчі завдання, ситуаційні, аналітичні та практичні вправи, брейнстормінг), використання елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка вирішення ситуаційних вправ, дайджестів та есе, виконання практичних та аналітичних вправ);

- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.45. Назва. СОЦІОЛОГІЯ РЕКЛАМИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026;2026/2027.

Семестр.IV-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Шкуров Є.В.,канд. філолог. наук., доцент кафедрижурналістики та реклами,

Результати навчання. Формування системи прикладних знань студентів щодо поняття і сутності соціології реклами; виникнення і розвитку реклами як соціального явища, соціального інституту, соціальної технології; основних понять реклами як комунікаційного процесу; поняття інформаційного забезпечення реклами; рекламних-планів як компонентів системи маркетингового планування; засобів аналізу ефективності реклами; змісту і напрямів рекламних досліджень; специфіки організації рекламної кампанії, типів та етапів рекламних кампаній; проблем ефективності рекламних кампаній з позиції соціальної взаємодії.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економічна теорія», «Психологія спілкування».

Зміст. Сутність соціології реклами та основні підходи до її розуміння. Ролі та функції реклами в сучасному суспільстві, їх різновиди та

еволюція. Реклама як комунікаційний процес. Соціологічні підходи до копірайтингу реклами. Засоби поширення реклами у суспільстві. Система управління рекламою. Поведінка споживачів як предмет соціологічного аналізу. Соціологічні дослідження у сфері реклами.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Джефкінс Ф. Реклама: практ. посіб. / Ф. Джефкінс ; ред. Д. Ядіна ; пер.з англ. О .О. Чистякова. – 4-е вид. – К. : Знання, 2019. – 456 с.

2. Скибінський С.В. Історія реклами і ПР. Навч.посібник. / С. В. Скибінський. – Львів:ЛТЕУ, 2019. –256 с.

3. Соціальна реклама: навч. посіб. / Д.О. Олтаржевський; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики, каф. реклами та зв'язків з громадськістю. – К.: Центр вільної преси, 2018. – 118 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова/тематична); практичні заняття (презентація/ виконання тренувальних вправ, творчі індивідуальні завдання).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, письмове опитування, перевірка та обговорення підготовленої презентації, індивідуального творчого завдання);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.46.Назва. СОЦІОЛОГІЯ СІМ'Ї ТА МОЛОДІ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Разіцький В.Й., доц., канд. істор. наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Формування системи знань про: специфіку соціологічного підходу до вивчення сім'ї, шлюбу та виховання; основні етапи розвитку сім'ї та шлюбу; типи сім'ї та шлюбу; моделі сімейного виховання та фактори, що їх обумовлюють; функцій сучасної сім'ї та їх динаміку; характеристики сучасної сім'ї та шлюбу в глобальному соціальному середовищі та в Україні; засади та специфіку соціальної політики в сфері сім'ї та молоді; основні молодіжні проблеми, поняття і категорії;виділяти основні ознаки сучасного політичного життя країни та визначати його вплив на молодіжне середовище; самостійно досліджувати економічний стан та прогнозувати соціально-економічні

проблеми молоді на сучасному етапі;аналізувати проблеми молодіжної освіти, що відбуваються в молодіжному середовищі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Загальна соціологічна теорія», «Історія українського суспільства», «Політологія».

Зміст.Вступ до дисципліни «Соціологія сім'ї як наука». Становлення і розвиток соціології сім'ї як науки. Соціальна сутність сім'ї. Сімейна політика. Життєвий цикл сім'ї. Основні типи сімейної поведінки. Дозвілля сім'ї. Емансипація жінок і сім'я. Сучасна сім'я: проблеми та перспективи. Соціологія молоді як наука. Молодіжна освіта та професійна самореалізація. Молодь у демографічному вимірі. Соціалізація, соціальне самопочуття та соціальна мобільність молоді. Молодіжна сім'я як предмет соціологічного та соціально-психологічного дослідження. Ціннісні орієнтації, культурні потреби та духовний світ молоді. Молодіжна субкультура та контркультура в світі та в сучасній Україні. Молодіжна субкультура та контркультура в світі та в сучасній Україні. Молодь в сфері праці та зайнятості. Молодіжне безробіття. Негативні явища в молодіжному середовищі. Девіантна та делінквентна поведінка молоді.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Соціальна робота з сім'ями: теорії, моделі, ефективні практики: колективна монографія. Волинський національний університет імені Лесі Українки. / За редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк: ФОП Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021 - 342 с.

2. Рожанська Н. В. Загальна соціологічна теорія : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 336 с.

3. Лукашевич М.П. Соціологія сім'ї: теорія і практика: навч. посібник / М.П.Лукашевич– К., 2018. – 186 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.47. Назва.СОЦІОЛОГІЯ ФІНАНСІВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027.

Семестр. VI-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада.Савченко Н.Г., канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів.

Результати навчання. Опанування студентами теоретичних знань і набуття практичних навичок самостійного вирішення питань, пов'язаних із формуванням соціологічного підходу до розкриття фінансових явищ і процесів у суспільстві, оцінкою його впливу на розвиток фінансів та реалізацією стратегічних напрямів удосконалення соціального механізму регулювання фінансових відносин.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Соціологія економіки та торгівлі», «Математичні методи обробки соціологічних даних».

Зміст. Соціологія фінансів як наука. Становлення та розвиток соціології фінансів в умовах інституційних змін. Людина як суб'єкт фінансових відносин. Соціальні інститути та їх роль у фінансовій системі держави. Соціологія податків та податкова культура суспільства. Соціальна політика у системі управління державними фінансами. Соціальна відповідальність та довіра в системі фінансових відносин. Соціологія фінансової поведінки домогосподарств та населення. Соціологія в системі міжнародних фінансів. Соціологія грошово-кредитних відносин та грошова культура суспільства. Фінансовий ринок у системі соціологічних досліджень. Соціологічні підходи в дослідженні фінансових трансформацій. Соціологічні особливості фінансової глобалізації. Суспільство в контексті цифровізації фінансів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / О.О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2018. – 554 с.

2. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. - 354с.

3. Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України): наукове-бібліографічне видання; за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В.Ворони. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2018. – 301 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття з використанням інформаційних технологій та активних методів навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.48. Назва. СОЦІАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026;2026/2027.

Семестр. VI-VIII

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Ліпін М.В, доц., док. філос. наук, професор кафедри філософії, соціології та політології.

Результати навчання.Формування системи знань про:зміст основних категорій і понять дисципліни; практичне значення застосування основних положень соціального лідерства для управлінської діяльності; основні теоретичні напрямки вивчення феномену лідерства; типологію типів та стилів соціального лідерства; основні соціально-культурні детермінанти формування соціального лідерства; специфічні риси соціального лідерства в економіці, політиці та освіті.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Соціологія особистості».

Зміст.Вступ. Соціальне лідерство:сутність, предмет, функції. Сутність соціального лідерства та його місце в соціально-гуманітарному дискурсі професійних компетенцій майбутнього спеціаліста. Виникнення та розвиток феномену «лідерство». Передумови виникнення лідерства стародавньому світі. Розвиток філософських поглядів на соціальне лідерство в ХХ ст. Соціальна природа лідерства. Соціальне лідерство як визначальна умова існування та розвитку людини і суспільства. Типи соціальних зв'язків. Людина як суспільна істота. Відчужені форми соціальних зв'язків. Аксиологічні основи соціального лідерства. Етичні орієнтири соціального лідерства. Антропологічні виміри лідерства. Спільнота як простір розвитку особистості. Соціальні суперечності в діяльності колективів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1.Дідковська Л.Г., Гордієнко П.Л. Історія вчень менеджменту: Навчальний посібник / Л.Г. Дідковська, П.Л. Гордієнко. – К.: Алерта, 2018. – 309с.

2. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ ст.): навч.посіб / О.О. Нестуля, С.І. Нестуля. – Полтава: ПУЕТ, 2018. – 227 с.

3. Освітнє лідерство: від теорії до практики: монографія / авт. кол. ; за наук. ред. В. Р. Міляєвої; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. – Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. – 296 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські заняття з використанням інноваційних технологій.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, письмові контрольні роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.49. Назва. СОЦІАЛЬНИЙ ТА КОРПОРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ОРГАНІЗАЦІЇ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. V-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Миколайчук І. П., доц., канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту.

Результати навчання. Формування у майбутніх соціологів комплексної системи спеціальних знань у сфері соціального та корпоративного менеджменту, уміння аналізувати та систематизувати соціальні проблеми у суспільстві та в організації, використовувати концепції, моделі та системи корпоративного управління, а також аналізувати їх вплив на діяльність корпоративних підприємств.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Загальна соціологічна теорія», «Методологія та організація соціологічного дослідження», «Соціологія економіки та торгівлі».

Зміст. Концепція формування та розвитку системи соціального менеджменту. Управління соціальними процесами та їх сутність. Соціальна організація в структурі соціального менеджменту. Системна методологія управління соціальними процесами. Людина на ринку праці та її соціальний захист. Управління міграційними процесами в суспільстві. Моніторинг соціальних процесів і соціально-статистична діагностика. Ідеологія соціального партнерства в суспільстві. Соціальні аспекти управління трудовим колективом. Соціальні аспекти формування організаційної та управлінської культури. Теоретичні основи корпоративного управління. Інфраструктура корпоративного середовища. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління. Організаційний механізм корпоративного управління. Тактичне і стратегічне управління корпораціями. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління. Ефективність та якість корпоративного управління.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Рульєв В. А., Гуткевич С.О. Менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. - 312 с.

2. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / А.А. Свинчук, А.О. Корнецький, М.А. Гончарова, В.Я. Назарук, Н.Є. Гусак, А.А. Туманова. – К.: ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2018. – 188 с.

3. Петруня Ю.Є., Говоруха В.Б., Літовченко Б.В. Прийняття управлінських рішень. Навчальний посібник. / За заг. ред. Ю.Є. Петруні. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2018. - 216 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів викладання: лекції (проблемні, тематичні, дуальні, лекції-конференції) практичні заняття (тренінги, майстер-класи, розрахунково-аналітичні та творчі задачі, ситуаційні, аналітичні та практичні вправи, модерація, симуляція, вебіари рольові ігри, брейнстормінг, тренінги), виїзні заняття, використання елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка вирішення ситуаційних вправ, дайджестів та есе, виконання практичних та аналітичних вправ, захист індивідуальних та групових проектів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.50. Назва. СТАТИСТИКА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. III-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Рязанцева В.В., доц., канд. ф.-м. наук, доцент кафедри статистики та економетрії.

Результати навчання. Формування теоретичних знань та практичних навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, оволодіння методами статистичного аналізу. Формування вмінь: проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичні таблиці, графіки, виявляти закономірності та тенденції розвитку досліджуваних явищ.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Загальний курс «Математика».

Зміст. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні. Міжнародні статистичні організації. Інформаційне забезпечення статистичного дослідження. Узагальнення і систематизація статистичних даних. Абсолютні та відносні величини. Узагальнюючі статистичні показники. Аналіз закономірності розподілу. Вибірковий метод статистичного дослідження. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків. Аналіз часових рядів, тенденцій розвитку та прогнозування. Індексний метод статистичного аналізу.

Рекомендовані джерелата інші навчальні ресурси/засоби.

1. Педченко Г.П. Статистика. Навчальний посібник – Мелітополь: Колор Принт, 2018. - 266 с.
2. Горкавий В. К. Статистика : Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. - 644 с.

3. Ткач Є. І. Загальна теорія статистики: підручник. К.: ЦУЛ, 2018. - 441 с

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання

- поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.51. «З метою забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії, враховуючи положення ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» здобувачі можуть вибирати компоненти освітньої програми з інших освітніх програм, як для аналогічного, так і інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом факультету»

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. I-VIII.

4.52. Назва. УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ).

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2023/2024; 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027.

Семестр. II-VIII.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тесленко Н. О., доц., канд. філол. наук, доцент кафедри сучасних європейських мов, заст. декана ФМТП.

Результати навчання. Підвищення рівня комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній і писемній формах; вироблення навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності, зумовленої професійними потребами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Українська мова» рівня повної середньої освіти.

Зміст. Українська мова – національна мова українського народу, державна мова України. Культура ділового мовлення. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Лексика і фразеологія української мови в професійному спілкуванні. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Ділова кореспонденція. Етикет службового листування. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів. Усне ділове спілкування. Риторика і мистецтво презентації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гопанчук І.Г., Шашенко С.Ю. Українська мова у діловому спілкуванні: навч. посібн. для вищ. навч. закл. / І.Г. Гопанчук. – К.: КНТЕУ, 2018. – 170 с.

2. Мацюк З., Станкевич М. Українська мова професійного спілкування: навч. посіб. / З. Мацюк, М. Станкевич. – К.: Каравела, 2017. – 352 с.

3. Погиба Л.Г., Гребіниченко Т.О., Голіченко Л.М. Українська мова фахового спрямування: підручник / Л.Г. Погиба, Т.О. Гребіниченко, Л.М. Голіченко. – К.: Кондор, 2018. – 352 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Пояснювально-ілюстративні, дослідницькі, евристичні, проблемні, дискусійні, інтерактивні методи та технології викладання.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.